

הלימודים
מתחילים באלול

העתיד מתחיל בלב

ההרשמה לשנת הלימודים בעיצומה!
בואו לבנות עתיד מבטיח

קמפוס לב

הועד הלאומי 21, גבעת מרדכי
ירושלים 053-3951902

קמפוס טל

בית הדפוס 7, גבעת שאול
ירושלים 053-3950592

◀ הפקולטה להנדסה ומחשבים ▶ הפקולטה למדעי החיים והבריאות ▶ הפקולטה לניהול ▶ המכינה לאקדמיה

בית מדרש | מדרשה
בראשות הרב יוסף צבי רימון

שנה ראשונה חנים
לבוגרי צבא ושירות לאומי

מערך
מלגות רחב

שכר לימוד
אוניברסיטאי

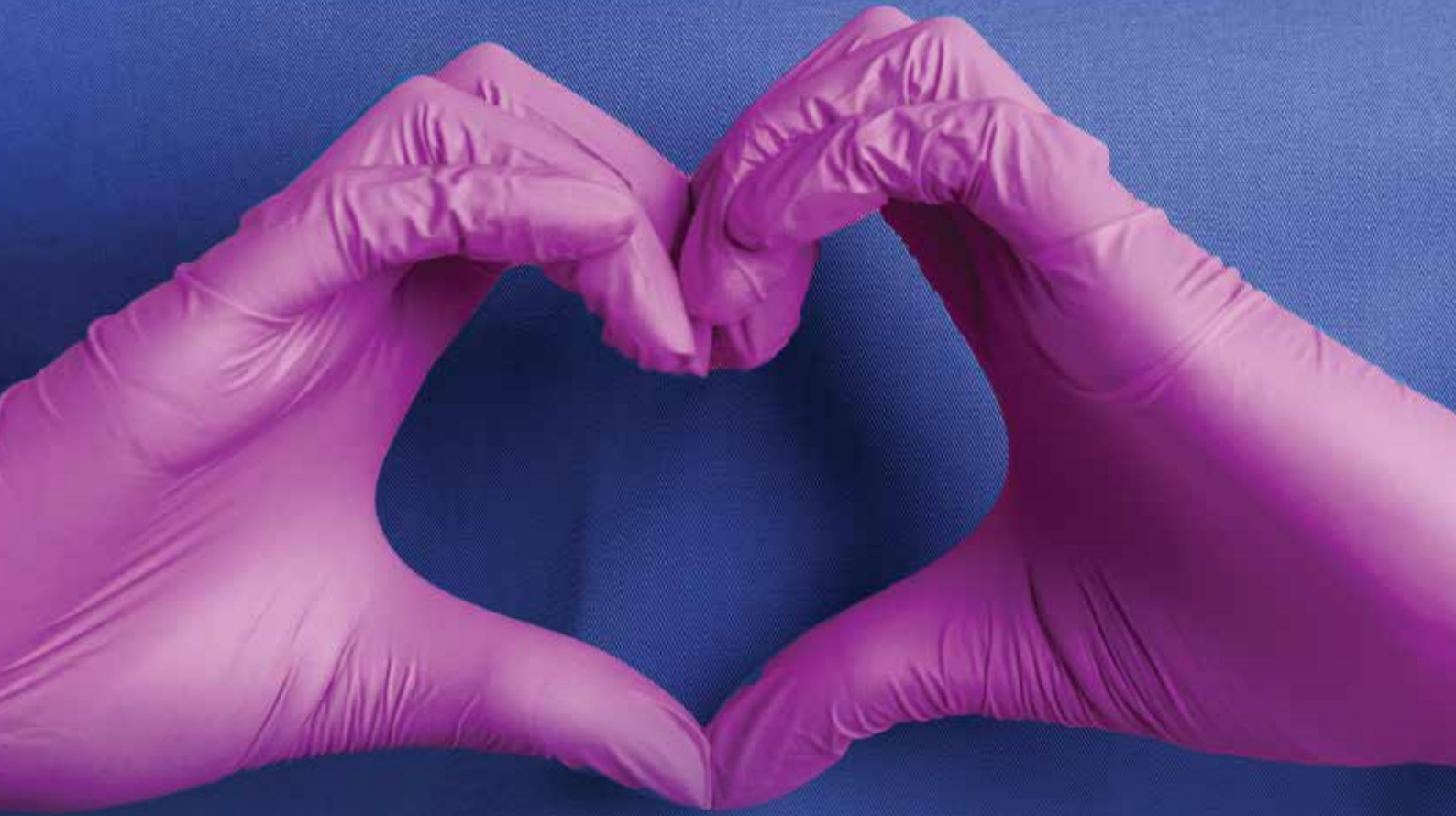

אחוזי השמה
גבוהים

מבחן תיל
או פסיכומטרי

בעלת תואר ראשון?
זו ההזדמנות שלך!

הסבת אקדמאים לסיעוד B.S.N.

- ◀ רמה אקדמית גבוהה > 100% הצלחה בבחינת הרישוי הממשלתית
- ◀ אחוז המעבר הגבוה ביותר בארץ > יחס אישי וחם לאורך כל התואר
- ◀ מימון מלא של שכר הלימוד

קרוֹב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

אבא
אתה ואנחנו
רוצים הביתה!

20 שנה לגירוש מגוש קטיף. פרויקט מיוחד
בחזרה לתפילות ולדמעות, לצד תובנות ופעולות מעשיות

למחרת תשעה באב

תשס"ה, על החוף בעזה

צבי יחזקאלי
מחבר עבר להווה

את האש אני מבקש
הרב עדין אבן ישראל
(שטיינזלץ) זצ"ל

בקבוק חול ותליון מזהב

סיפור מאת רחל טאוב

יש לנו מדינה,
אז למה לבכות?
הרב יהושע שפירא

גולים מהבית לירושלים,

מבקשים נחמה

חנה סלם

באמת פעם לא הייתם
מרגישים את ה', סבא?
אורי צוקר

אברך? בוגר צבא?

אם דרישת הקודש והמקדש
בוערת בך - מקומך איתנו!

ישיבת הר הבית פותחת את שעריה לאברכים ובוגר"צ חדשים לשנת תשפ"ו

- עלייה בטהרה ללימוד תורה
- ותפילה בכל יום בהר הבית!
- לימודי רבנות (למעוניינים).
- מלגה גבוהה למתאימים.
- לימוד עיוני בסוגיות המקדש להלכה.

לתיאום ביקור בכולל: מרדכי | 058-4011066

מחפשים את הטובים ביותר!

לראש השנה בבסיסי צה"ל ברחבי הארץ
דרושים משפחות / זוגות צעירים

<תודעת שליחות > בעלי יכולת בין אישית גבוהה
<ידע תורני > ניסיון בדיבור מול קהל <כריזמה
<נדרשת מיומנות בתקיעה בשופר > יתרון - חזנות וקריאה בתורה

חושבים שאתם מתאימים?
סרקו את הברקוד
וענו על השאלון המצורף

או שלחו לנו מייל mmf@mmf.org.il

ראינו שם 30-40 גברים ונשים מבני הקהילה שממש ציפו לנו - ציפו ליהודי מארץ ישראל! זה ממש לא עניין אותם אם הוא שומר מצוות או לא שומר מצוות, מכיר באמונת ישראל או לא מכיר באמונת ישראל...

מה החזון שלך?

שלום חברים יקרים. שבת חזון, כשמה, מהווה את היכולת לעורר את החזון בתוכנו. ידוע בשם רבי לוי יצחק מברדיצ'ב שבשבת זו מראים לכל אחד את בית המקדש השלישי, ובכלל את כל העתיד הטוב שאנחנו מייחלים אליו. כך שלמרות שהשם 'שבת חזון' ניתן במקורו בהקשר להפטרה 'חזון ישעיהו', אנו משתמשים בו גם כביטוי של חזיון העתיד.

זו הזדמנות לשבת בשולחן שבת ולהתוודע בעניין החזון. מה החזון שלנו לחיים המשפחתיים? מה החזון שלנו לחיים הזוגיים? מה החזון שלנו לעבודת ה' ? מה החזון שלנו לכל היבט שאנחנו רוצים להתפתח ולגדול בו, בגוף ובנפש? הרי הכל הוא חלק מעבודת ה', 'כל מעשיך יהיו לשם שמים'. ובכן, היכולת לדמיין את זה, לדבר על זה, ולהתוודע על זה בנפש חפצה שתקבל את הדברים בפתיחות ובהתעניינות - זה עצמו יכול להיות חזון לישועה.

אל תקרא לי יהודי!

אני רוצה לספר לכם על מפגש עם חבר, במסגרת שיחת חברים ביער שאני משתדל לקיים אחת לתקופה. שמו בנימין, והוא סיפר שבטרם חזר בתשובה לפני שנים רבות, הוא היה מוכר אנציקלופדיות בארצות הברית בכמה עיירות. הוא פיתח בתחום הזה מומחיות רבה, והיה לו צוות של כמה מוכרים. מדי ערב הם היו נפגשים לארוחת ערב במסעדה מזדמנת, מתכננים לעצמם את המסלול היומי ויוצאים לעבודה מדלת לדלת, ואחר כך נפגשים לסיכום בשעה 22:00 בלילה.

באחד הערבים הם נכנסו למסעדה אחת והיא לא מצאה חן ביניהם. הם החליטו לנסות מקום אחר, עד שבסוף הגיעו למסעדה שלישית שם אמר להם בנימין, ראש הצוות, 'זהו, בואו נאכל כאן'. באותו רגע יצא מהמטבח בעל המסעדה, שהיה גם הטבח, ושאל אותם: 'אתה יהודי?' בנימין הופתע מהשאלה אבל השיב בחיוב. האיש התפעל ואמר לו: 'בלילה חלמתי שמחר יבוא אליי למסעדה יהודי!...' והוא המשיך ואמר לקבוצה: 'אתם אורחים שלי, אני רוצה להאכיל אתכם על חשבוני!' 'הדבר שהכי לא בא לי באותה תקופה', סיפר לי בנימין בשיחה ביער, 'זה שמישהו יזכיר לי את היהדות שלי. אמנם אני יהודי שבא מארץ ישראל וממשפחה מסורתית, אבל באותם זמנים ושינויים שחוויתי במסע אחרי הצבא, הדבר שהכי רציתי להתנתק ממנו זה הקשר למורשת אבותיי...'.

'בכל אופן', המשיך בנימין, 'אמרתי לעצמי: נאכל כאן ונלך, אבל אז מנהל המסעדה, אנזו שמו, בא אליי וסיפר: 'שמע, אחת מבנות הקהילה שלנו שוכנת על ערש דווי - הוא היה גוי מאמין, חבר בקהילה שדבק בתנ"ך - וכשחלמתי שיבוא יהודי למסעדה, החלום שלי היה שהוא יבוא להתפלל איתנו עליה. אני מאוד מבקש ממך אם תוכל לבוא עם הצוות שלך, כשאתם מסיימים לעבוד, להתפלל איתנו על חברת הקהילה שלנו...'.

'רציתי רק לעוף משם', אמר בנימין, 'אמרתי לו 'כן, כן', והוא רשם לי על פתק את הכתובת והניח אותו על השולחן. אני אפילו לא לקחתי אותו, סיימנו לאכול ויצאנו לעבודה. בשעה עשר בלילה, כשהצוות התאסף בסוף העבודה, שאלה אותי סנדרה, אמריקאית לא-יהודייה שהייתה איתנו לאורך כל הערב: 'מה עם האיש שביקש שנבוא אליהם?' אמרתי לה: 'מה פתאום? ! אפילו לא לקחתי את הפתק עם הכתובת...' אז היא אמרה לי: 'אבל אני לקחתי...' ובכן, לא הייתה לי ברירה,

רציתי להיות נחמד ונסענו אל הכתובת המדוברת. 'כשהגענו למקום, ראינו שם 30-40 גברים ונשים מבני הקהילה שממש ציפו לנו - ציפו ליהודי מארץ ישראל! זה ממש לא עניין אותם אם הוא שומר מצוות או לא שומר מצוות, מכיר באמונת ישראל או לא מכיר באמונת ישראל... האמונה התמימה של בני אומות העולם הללו, עליהם נאמר 'ואברכה מברכך... ונברכו בך כל משפחות האדמה', הייתה כל כך חזקה, והם ממש התרגשו שהגענו. כך עמדנו במעגל סביב המיטה של החולה, והתבקשנו כולנו לשאת תפילה מעומק הלב. אני בעצמי חוויתי שם חוויה עזה. התפרקתי מבכי באופן לא רצוני, לא הבנתי מאיפה זה מגיע אליי והייתי אפילו נבוך מזה. רק חיכיתי לסיים כבר את האירוע...'.

'אחרי כמה ימים', המשיך בנימין, 'שאלה אותי סנדרה: 'התקשרת לשאול מה שלומה של החולה שהשתתפת בתפילה עליה?' אמרתי: 'לא... אפילו לא לקחתי מספר טלפון'. שוב היא אמרה לי: 'אני לקחתי את מספר הטלפון', ושוב רציתי להיות נחמד. טלפנתי אליהם והם סיפרו לי בשמחה שלמחרת היא קמה מהמיטה... זו עדיין לא הייתה החלמה מלאה, אבל אחרי שהיא הייתה על ערש דווי וחשבו שהיא כבר נפרדת מהעולם, הם ראו מול עיניהם הטבה מובהקת.

'תראה', סיים בנימין ואמר לי, 'באותם ימים לא הייתי פתוח לקלוט את הרמזים מבורא עולם. רק לימים הבנתי שריבונו של עולם עצמו פנה אליי והזכיר לי דרך הגויים את השורשים שלי - אברהם, יצחק ויעקב - ואת כוח התפילה. והנה עכשיו, אחרי הרבה שנים, הגיע הרגע לספר את הסיפור המיוחד הזה'.

רבה אמונתך

הרב חרל"פ אומר שלרוב המקור הרוחני לאנטישמיות, הוא שאומות העולם יודעים בתת-מודע שלהם שנועדנו להביא אור לעולם, והם כביכול כועסים עלינו למה אנחנו לא עושים את זה; כך הם לעתים מעוררים אותנו לזהות הפנימית שלנו על ידי שהם פוגעים בנו, ובמקרים אחרים הם מעוררים אותנו על ידי ההערכה כלפינו מעצם היותנו בני אברהם יצחק ויעקב - כאשר כלל לא משנה להם איך אנחנו נראים, וכמה אנחנו קשורים באופן הדוק למקורות שלנו.

זה מפגיש אותי עם המילים של ירמיהו במגילת איכה - מילים כל כך חזקות עבורי: 'חֲדָשִׁים לְבָקְרִים רְבָה אֲמוֹנַתְךָ'. ואפשר להוסיף ולדרוש: חדשים לבקרים רבה אמונתך בי, ריבונו של עולם. אגב, אחרי זה בא פסוק נוסף: 'טוֹב ה' לָקֵוּ, לְנֶפֶשׁ תִּדְרָשְׁנֻהּ'. לפעמים אנחנו זכאים לתואר 'מקווים לה' או 'לנפש תדרשנו', אבל לפעמים אנחנו לא עושים שום דבר, ועדיין ריבונו של עולם, באהבתו ואמונתו בנו, שולח לנו תזכורות. ויש גם שלב המופנה לכל אחד מאיתנו, גם מי שלא מוצא את עצמו בתיאורים הקודמים, אליו מדברות מילותיו הבאות של ירמיהו באיכה: 'טוֹב וְיִחְיֶה וְדוֹמֵם לְתִשְׁוֹעַת ה'', אני יושב בדממה ומייחל לתשועת ה' שתתגלה.

לחיים! בברכת שבת חזון משמחת ומאירה - שנוכה לראות את החזון השלם, לשמח בו ולדעת שעלינו להכין את הכלי, את הגעגוע ואת הכיסופים, להופעתו של החזון בכל היבט ועניין, שהכותרת הכללית שלו זה הבית השלישי, על כל סמליו והשלכותיו. לחיים לחיים, בברכת חזון הישועה.

"לך אמור להם ויתעסקו לקרות צורת הבית בתורה ובשכר קרייתתה
אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקים בבניין הבית" (תנחומא צו, יד)

על יסוד דברי המדרש האמורים עורך כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע
מדי שנה בימי בין המצרים ללמוד את הלכות בית הבחירה
להרמב"ם וכן את ספר יהזקאל פרקים מ-מג ומשניות מסכת
מידות העוסקים בבית המקדש השלישי

ובאש
אתה
עתידי
לבנותה

חיילים מספרים: בכל בית בעזה יש תמונה של הר הבית
להם ברור - המלחמה היא על ירושלים.

דווקא צכשיו מתחברים אלב!

מנהלים? רכזי חברה? את הדבר הבא תרצו למוסד שלכם...

ימי שיא ירושלמים

מתחברים ללב

למוסדות הראשי מורשלים.

היום כולל:

חוזרים בזמן
סיורים ברחבי העיר העתיקה

שיחה מעצימה

תפילה חגיגית
בכותל המערבי

השתתפות של המוסד ב 30% בלבד מעלות היום.
הנחה נוספת לחמשת המוסדות הראשונים.

**מחיר
מבצע!!**

קפה ומאפה
עלינו..

לקביעת ראש חודש ולפרטים נוספים.

p.connect.jm@gmail.com

רבקה 055-5519914

צבי יחזקאלי

בְּדֶרֶךְ לְשָׂדֶה

20 שנות גלות, והביתה

העניין כאן הוא הרצון והתשובה. אם נבין מה היה כאן, הבתים שנבנה יהיו חזקים מתמיד. אבל אם נמשיך להקשיב לסיפור של האחר ולא לסיפור שלנו, נגיע לעזה ללא הכרעה כפי שקורה היום

בה. בטנקים ובין בתי עזה נמצאים כעת אלו שיצאו מהגוש כילדים, ששמעו מהוריהם את ההבטחה "עוד נחזור", והנה פי מאה מהר יותר מסיפור גלותנו חזרנו לגוש קטיף, והפעם – כדי לעשות תשובה על מה שלא הבינו אז, וכדי לעקור את הרוע שצמח שם, בעיקר בעזרתנו. מה קרה כאן בעצם? חורבן יום, אשליה, שקט מדומה ומחשבה שהסיפור ילך בכיוון של שלום, מה שהתברר כסיפור שהביא עלינו את המלחמה.

אולי מה שקרה כאן, זו תשובה. ללא קשר לשאלה מי החליט על היציאה מעזה, עצם המחשבה בקרב ההנהגה שאם ניתן לצד השני יהיה טוב, הייתה רקובה. היציאה מעזה הייתה השלב האחרון במהלך שהחל בנסיגה מסיני, כאשר אויבינו הבינו שהחלום שלנו לשלום יביא להם הישגים ולנו יעניק גלולת שינה...

תשובה זה התהליך שעובר בין גלות לגאולה. כשאתה קולט שהמצב הוא גלות, השלב הראשון של ההבנה הוא תחילת הגאולה. הבנת הגלות היא הגאולה. צאו לרחוב, לשטחי הכינוס סביב עזה, ותראו את זה בעיניים. הגאולה של דורנו עוברת במהלך עצום של תשובה. איך נצא מהמצרים אם לא נופפנו בידינו לשמיים שהעניין הובן, נקלט ונכנס לעבודה.

אנחנו בתוך מהלכים גדולים שאולי אין לנו מושג מה הם, אבל לפעמים מהשמיים שומעים את קריאתנו למציאות ברורה וחדה כדי שלא יהיה ספק, והנה אנחנו מול מהלך ברור. גודל הבהירות כגודל הכאב שאנחנו עוברים כל יום עם הנופלים והפצועים, כשמתוך כל זה – להבה קטנה של הבנה הולכת ומתגברת. נכון, לא מיד רואים את זה, אבל זה כמו שבחורבן הבית היינו זקוקים להמון אמונה ותשובה כדי להבין את זה. 2000 שנה של אז – זה עשרים שנה בדור הטלפון החכם, והמהלך הזה הוא חתיכת מהלך.

הבה נקשיב לחלומות שלנו, למה שחונכנו על פי תורתנו, ונראה שזה קורה. אמנם לאט לאט, לעיתים הרחק מהעין והרחק מהלב, אבל זה קורה, כי העניין כאן הוא הרצון והתשובה. אם נבין מה היה כאן, הבתים שנבנה יהיו חזקים מתמיד. אבל אם נמשיך להקשיב לסיפור של האחר ולא לסיפור שלנו, נגיע לעזה ללא הכרעה כפי שקורה היום. גאווה היא בבית מקדשנו, אבל במגרש האימונים והאמונה של השם יתברך יש לנו כאן מבחן וניסיון, כאשר אנחנו צריכים להראות לשמיים שאנחנו מוכנים. את זה צריך לכאוב, ומשם לרצות ולהאמין.

החורבן של אז והיום הולך להשתנות בכל השכבות של הגאולה. מתי בדיוק? אני לא יודע. מאז שחזרתי בתשובה שמעתי שהנה הוא בא, וזה לא קרה עד כה. מחכים למשיח ומחכים לגאולה, נכון, אבל אולי כעת ישנו שלב אקטיבי של משיח שמחכה לנו, מחכה שנרים את המציאות מכל הסימנים המובהקים. השם יתברך מחכה לנו ואנחנו בדרך, רק צריך לאסוף את כולם.

יום אחרי תשעה באב, לפני 20 שנה, על החוף בעזה, במבנה הבריטי הישן בו שכן הממשל הישראלי וכעת שרץ מחבלים חמושים.

עמדתי על הגג עם אחד ממנהיגי הערבים שהבטיח קודם לכן שהנה היהודים עושים עבורם את העבודה, וממש מיד המציאות תשתנה ויהיה

כאן סינגפור.

"יהיה שלום?" שאלתי.

"לא, שלום לא יהיה בינינו, זו רק תחנת ביניים בדרך שלנו".

אם הייתי מקשיב או לפחות שואל עוד שאלה כדי לברר מה המציאות שהוא שואף אליה, מה החלום שלו? מה האתוס? אמור לי מה חלומך ואומר לך לאן הדברים הולכים. אמור לי מה הסיפור המכונן שלך ואומר לך אם יהיה שלום...

20 שנה אחרי, מתחת לשרשראות הטנקים נטחן החול העזתי שמסתיר את החיים היהודים שהיו כאן. בתים, ילדים, תורה ושמחה, הכל נעלם. גם בתי הכנסת שהושארו לחמאס כתפאורה למסיבת הניצחון, נעלמו כיאה לאמונתם שרואה בכל דת כפירה שיש להילחם

מכון
משפטי
ארץ

מכון משפטי ארץ בעפרה

קולט אברכים ומורים בשנת שבתון לשנת תשפ"ו
בשנת תשפ"ו נתחיל ללמוד אבן העזר.
תוכנית ייחודית שכוללת לימודי דיינות בעיון,
היכרות עם יישומי משפט התורה בימינו ועם
המשפט הנוהג

• **תוכנית לימודים מוכרת ע"י קרנות השתלמות**
• **אפשרות להשתלבות במכון המחקר בראשות הרב**

עדו רכניץ

• **חלגה יפה למתאימים**

לפרטים: הרב חיים בלון 0528990155

תואר שני במכללה ירושלים

מובילים במספר הסטודנטים מבין כלל המכללות בארץ!

תעודות נלוות לתואר:

1+1

גישור/הוראה מתקנת/תזונה נכונה ועוד

93% מסיימים את התואר השני
מיד בסיום תקופת הלימודים

מסלולים נפרדים
לנשים ולגברים

למידה היברידית
(רוב המפגשים בזום)

שנה אחת! < יום בשבוע
החזר שכר לימוד לזכאי משרד החינוך

הוראת
מתמטיקה/
מדעים

טכנולוגיה מתקדמת ויישומית

+ תעודה בהדרכה
לתזונה נכונה

הוראת תושב"ע
ומחשבת ישראל

לנשים - ביבליותרפיה

+ תעודה בכלי גישור

גברים - מנהיגות רבנית

+ תעודה רבני קהילות

ניהול וארגון
מערכות חינוך

עיצוב זהות וסימולציות בניהול

+ תעודה בהוראה מתקנת

ייעוץ בית ספרי / פרטי / קהילתי

+ תעודה הדרכת הורים טיפולית

*לימודים עד פסח תשפ"ז

ייעוץ
חינוכי

חנה סלם ואת עלית חולות של קיץ

"אמר ר' יוחנן: מיום שחרב בית המקדש נגזרה גזירה על בתינה של צדיקים שיחברו... ואמר ר' יוחנן: עתיד הקדוש ברוך הוא להחזירן לישובן... מה הר ציון עתיד הקדוש ברוך הוא להחזירו לישובו אף בתינה של צדיקים עתיד הקב"ה להחזירן לישובן"

(ברכות נח, ב)

קיץ התשס"ה.

צום החמישי חלף עבר, תחושת הכבדות מתחלפת בנחמה, קלילות של חופש מורגשת באוויר. זה רשמי, הגיע הקיץ.

ובמקום אחר, לא רחוק כל כך, עם אותו ים ואותם שמים, יהודים בבגדי קיץ כתומים, נפרדים.

איש איש בדרכו, משפחה ומשפחה כדרכה.

בבית עם גגון בקצה הרחוב מתדפקים על הדלת חיילים, האב השבור שלא יצא מאבלו קורא את קינת צום החמישי: "איכה ישבה בדד העיר רבתי עם",

וחיילים נבוכים מול תפקיד לא להם, מחכים לסופה של קינת הכאב.

בבית אחר מתכנסים הורים, ילדים וקצת חברים ופורקים. האחד את עברו כניצול המחנות, והשני את עתידו כעם נבחר ששב לארצו

אחרי שנות אלפיים, אשר לו חיילים וצבא, שרים וממשלה שאין זה תפקידם להוציא יהודים מביתם.

במקדש מעט מתכנסים כולם לסיום מסכת, ללימוד משותף, כאילו שהכל ימשיך כשהיה, מחר יתחיל הכל מהתחלה.

"הדרן עלך מסכת ברכות והדרן עלך", מבטיחים בכל מקום שבו נהיה "הדרן עלך".

בבית הכנסת הגדול מתכנסים כולם מקטן ועד גדול. חלק בתפילה, חלק בדמעה, חלק עוד מצפים, וחלק משלימים, לבם השבור שלם לרסיסים.

רגע לפני שקיעה עולים לאוטובוס שייקח אותם לירושלים, העיר שלקחה ותנוחם בכפליים.

רגע לפני שעולים, ילד בחולצה כתומה מתכופף לארץ של אדמה אהובה, ולתוך בקבוק פלסטיק ישן אוסף חול מכאן, 'חול משם'.

נדמה שמי הים מלווים מתמיד, כאלו מנקזים לתוכם דמעות ארץ ושמיים.

קיץ תשס"ה בחצות ליל, בנים גולים מגיעים לירושלים.

הבנים והאב שותפים בכאב, על ביתם שחרב וביתו שחרב.

נחמו נחמו עמי, המקום מנחם.

קמעא קמעא, כמיהה כמיהה.

קיץ אחר, בין הערביים, עוד בית נבנה בירושלים. חתן וכלה ביום חופתם מעלים את ירושלים על ראש שמחתם, על ידם סרט כתום, על ראש החתן חול מבקבוק ישן שאסף בקיץ ילד קטן, חול מאותה הארץ, מאותו המקום, עדות לבאי עולם שמעולם לא הפסיקו לחלום. הם יודעים, עוד כמה ימים הוא ישוב למילואים, ישוב מגבול הלבנון למקום שהיה פעם ביתו.

לכיס המדים הכניס דגל כתום, קצת קרוע בצדדים, אותיותיו הכחולות שלא דהו מהזמן מבשרות בגאווה "מועצה אזורית חוף עזה".

חוף עזה, בין הערביים, מול הים המלוח חייל נוטע דגל, מציב גבול אלמנה, מהכיס הוא מוציא בקבוק פלסטיק ישן, שעלה עמו מביתו לירושלים וחזר משם לכאן.

הוא מרוקן בעדינות את גרגירי הזיכרון, משיב אותם למקומם הראשון. הוא יודע, הוא קצת כמותם, חולות גולים ששבו לחוף ים, חולות ששבו לגבולם.

ונטעתיים על אדמתם ולא ינתשו עוד מעל אדמתם אשר נתתי להם, אָמַר ה' אֱלֹהֶיךָ.

שנה של מדרשה

חיים של משמעות

חבורה אמיתית, לימוד בגובה הלב,
חסידות שנכנסת לנשמה.

אם את לא מוכנה לוותר על משמעות,
קהילה וחייבור – **אנחנו כאן בשבילך.**
מדרשת מעיינות – ירושלים.

<p>ליזוי אישי עם צוות אכפתי ונכון</p>	<p>חבורה איכותית בנות מדהימות שבאות עם לב פתוח</p>	<p>מרחב לצמיחה פנימית אתגר בתהליך של גדילה ובנייה</p>	<p>תכנית מנהיגות ייחודי במדרשה! תכנית מרתקת לפיתוח מנהיגות ושליחות</p>
--	---	--	---

מדרשה מלאה • תכנית שילוב לסטודנטיות ובנות שירות

**רוצה פרטים?
שלחי לנו הודעה!
054-9210131**

זהות וערכים. מה שמחזיק אותנו יחד.

בזמנים של אתגר - אנחנו נזכרים מה מחזיק אותנו באמת: אמונה, שייכות, זהות יהודית, וערכות הדדית. הערכים האלה הם לא רק נחלת העבר, הם המצפן שמכוון אותנו גם היום.

בתשעה באב אנחנו מגלים שבית נבנה באמונה, באחריות הדדית, ורצון להיות חלק מסיפור אחד - גדול מהימים. דווקא עכשיו - אנחנו בוחרים להמשיך קדימה. להחזיק בזהות שלנו, בערכים שמלווים אותנו מדור לדור, ולהיות חלק מעם שבוחר לבנות, לאחות, ולצעוד באמונה.

הרשות
לזהות
לאומית
יהודית

במבט לאחור

שהמטרה שלה הייתה למשוך אותו לכיוונים הפוכים מרצון ה'. צדיקים גדולים הצליחו לגייס אותה לצד של הקדושה, ובעצם ברמה האישית חיו באופן מסוים כמו שאנחנו חיים היום. אבל רוב מוחלט של היהודים נדרש להתמודד עם הנפש הבהמית ברמה יום-יומית, עם אינספור ניסיונות, קטנים וגדולים. כמה שזה נשמע קשה, בפועל ההתמודדות הייתה קשה הרבה יותר.

מהרגע שפקחת את העיניים היא הייתה מגיעה ומספרת לך למה כדאי להמשיך לישון. אחר כך בתפילה היא לא הייתה מפסיקה לנסות להסיח לך את הדעת, ולא, אנשים לא הרגישו בטבעיות שהם מדברים עם ה', הם היו צריכים לעבוד בשביל זה. ככה כל דבר: תורה? מלחמה, לא לכעוס? התמודדות, התבודדות, התבודדות? קרב עקוב מדם."

"אוי ואבוי, אז מה עשיתם?"
 "מה זאת אומרת? היינו יחידת העילית של ה' יתברך. צדיקים גדולים גילו לנו שכל התמודדות, כל מצווה, כל לימוד, כל תפילה מאירות את העולם באור יקרות שאנחנו לא רואים. אז אמנם לא ראינו, אבל האמנו, או שלפחות השתדלנו מאוד להאמין."

ככה אלפי שנים יהודים ניצחו בקרבות קטנים וגדולים, אישיים וללאומיים, והאירו את העולם בעוד ועוד אור אינסופי, אור השכינה הקדושה. ואז הגיע הרגע הגדול, הרגע בו כל האורות האלו הצטרפו לאבוקה אחת גדולה, והמשיח הגיע."

"בזמן שנלחמתם, ידעתם להעריך את מה שאתם עושים?"
 "נראה לי שאם היינו באמת מעריכים כל צעד היינו עושים הרבה יותר, אבל ככה זה, כשמתחילים אחורה חכמים יותר. אתה לא תוכל להבין את זה, אבל הנחנו תפילין בלי להרגיש שום דבר, הלכנו עם ציצית ולא קלטנו כמה ענק כל צעד שאנחנו עושים. גם כשנתנו

צדקה לא האיר לנו שום דבר, לפעמים אפילו הרגשנו שאנחנו מפסידים כסף כשאנחנו נותנים אותו. איזו בושה.

רק עכשיו פתאום רואים איך כל פרט פצפון הוא דרמטי, איך כל ניצחון קטן עושה לה' יתברך נחת רוח אמיתית כמו שאי אפשר לדמיין. אם רק היו לי אז את העיניים שיש לי עכשיו הייתי עושה הרבה הרבה יותר, עם יותר לב ויותר התלהבות. אתה יודע מה? אפילו אם לא הייתי רואה, אבל רק מאמין לצדיקים האמיתיים עד הסוף, המצב שלי היה כל-כך שונה.

האמת היא שכדאי בעיקר להתרכז בכמה כן הספקתי וכמה זכיתי להאיר את העולם. ובכל זאת, אם הייתי יכול עכשיו להעביר מסר אחורה בזמן, למי שהייתי לפני הגאולה, הייתי מספר לו שיום אחד הוא יראה הכל. ובינתיים שלא יעצור לרגע, כל ניצחון שלו, גם הקטן ביותר, מאיר את כל העולמות ופועל את מה שהוא אפילו לא מדמין – גאולה!"

איור: אהרן טירם

"סבא,

אתה יכול להסביר שוב? לא הבנתי, זה נשמע מוזר נורא."

"מה לא הבנת?"

"לא נשמע הגיוני הסיפור הזה, אתה מתאר עולם לא סביר."

"מכל הדברים מה הכי מציק לך?"

"זה נשמע כאילו העולם פעם היה חשוך כזה, שאנשים הלכו כמו עיוורים, מגששים באפלה."

"זו באמת הייתה המציאות."

"אין מצב. איך יכול להיות שאנשים לא ראו כמו שאנחנו רואים היום?"

"שאלה רצינית מאוד, היא קשורה להבנה של תהליכי עומק שה' יתברך העביר את העולם. מסתבר שאת פנימיות הכוונה אנחנו לא מבינים, אבל כן אפשר להבחין שאור גדול חייב להגיע מתוך ההתמודדות עם החושך. בעצם כל העולם שאתה מכיר היום בנוי על עבודה קשה ומפרכת של הרבה מאוד יהודים לאורך אלפי שנים."

"כשאתה היית ילד, היו אנשים שלא הרגישו את ה'?" לא ראו את ה' בכל פרט?

למה אתה מחייך?"

"זה באמת מוזר למי שנולד אחרי הגאולה. לא רק שאנשים לא ראו את ה' בכל פרט ולא הרגישו את הנוכחות שלו, הם גם היו עושים דברים שה' לא מרשה!"
 "לא!! זה לא יכול להיות!!!"
 תמיד חשבתי שאלו רק סיפורי אימה. בדיוק קראתי ספר שהיה כתוב בו שאנשים היו עוברים 'עבירות', מיד סגרתי את הספר ולא הצלחתי להירדם. זה נשמע לי מופרך שמישהו בכלל ימציא משהו כזה."

"אלו לא המצאות, ככה היינו, לא רואים, לא שומעים ולא מרגישים. לא הייתי חוזר לשם עכשיו, אבל היה שם משהו חזק מאוד שלכם אין וגם לא יהיה."

"מה זה, סבא?"

"לנו הייתה התמודדות. בעולם בלי בית מקדש השכינה הקדושה לא הייתה נוכחת כמו עכשיו, אבל הייתה לנו הזכות להילחם בשבילה. במציאות החשוכה כל הדלקה של אור, אפילו הקטן ביותר, הייתה בעלת משמעות."

"לא בטוח שקלטתי עד הסוף."

"כשלא היה בית מקדש, הדרך לגלות את השכינה עברה דרך ההתמודדות עם הלא טוב במציאות. כל יהודי קיבל נפש בהמית

סטנדרט חדש במטבח!

לצללות, לאפות, לחמם ולהפשיר
בלי לחכות

תנור בנוי
ותנור מיקרו בנוי
סט מושלם למטבח

50
ליטר

72
ליטר

13
תפריטים

תנור בנוי
משולב מיקרוגל
דגם 200136

9
טיימר
שעות

11
תוכניות

תנור בנוי
דגם 100136

מיחסני חשמל

rachel7fa@gmail.com

רחל פאוסט

סודה של הפלטה

זכרונות מתוקים מהגוש –
כשהרב מרדכי אליהו זצ"ל התארח אצלנו בבית...

גיוס – מבצע צבאי בלבנון יצא לדרך, והוא התבקש להגיע מיד לצפון. בלב כבד, בעלי נפרד מהרב ויצא לדרך.

לא היו איתי עוד בנים מבוגרים בבית – באותה תקופה גר אצלנו אחי שהיה רק בן 12 – וכך יצא שאני הייתי לבדי המארחת של הרב ומשפחתו במשך שבת שלמה!

בערב שבת חזר הרב מבית הכנסת והתיישבנו לסעודה, כשאני מרוגשת כולי. אמנם, כאמור, היינו בקשר מאוד קרוב בירושלים, אבל לארח לבדי את הרב – זה היה גדול ממדיתי ממש.

למרות זאת, אני זוכרת היטב שסעדנו באווירה מאוד נעימה. הרב, בחכמתו ורגישותו, הבחין במבוכתי הרבה, והוא סיפר בסעודה סיפורים משעשעים, כנראה מתוך רצון לרכך את האווירה. כך הדבר חזר על עצמו בשלוש הסעודות – הרב סיפר סיפורים מצחיקים בבדיחות הדעת ובקלילות מדימה.

עד אז לא ידעתי על חוש ההומור המפותח כל כך של הרב, אבל הפעם – פשוט סעדנו כשאנחנו מתגלגלים מצחוק... כמובן, לא היה מדובר בבדיחות תפלות או בסיפורים חסרי טעם, חלילה וחס; כשאני מנסה להיזכר, הסיפורים היו על אירועים מעניינים שהתרחשו עם הרב והוא הסתכל עליהם מזווית מבדחת, וכך גם הבדיחות היו כמדומני יותר בסגנון חידודי לשון ומשחקי מילים.

במשך השנים ביקרתי בבית הרב ושהיתי במחיצתו פעמים רבות, ובכל זאת במהלך השבת פשוט הייתי בהלם מהרגישות ומהרוח הקלילה שהוא הפגין, בצורה שלא ראיתי כמוה אצל מעולם. גם הרבנית ציינה בפניי שהנהגה הזו הייתה חריגה מאוד, ואין לי ספק שהכל היה כדי לפייס את רוחי ולהשקיט את התרגשותי.

בבוקר השבת נכנסתי למטבח, מתוך מחשבה להעמיד את המאכלים המיועדים לסעודה על הפלטה – והנה היא קרה! מה אעשה??? עקבתי וחיכיתי בלב פועם שהרב יצא לתפילה, ומיד כשיצא זינקתי לדירה שלהם כדי להתייעץ עם הרבנית מה לעשות. נקשתי בדלת, הרבנית פתחה ובבהילות סיפרתי לה על המצב שנוצר... לתדהמתי, הרבנית החווירה והתיישבה על הכיסא הסמוך. נבהלתי. מה קרה?

הרבנית סיפרה לי דברים כהווייתם: הם הביאו אותם פתיליה שעליה התכוונו להעמיד את האוכל שלהם, אבל בגלל הרוחות שהיו אחרי השקיעה כתבה הפתיליה והאפשרות ירדה מהפרק.

לאור זאת הרב שאל את הרבנית איך התארגנתי אני עם חימום האוכל, והרבנית אמרה שהכנתי פלטה, אבל הרי הרב מזהר ומקפיד שלא משתמש בחשמל בשבת... כתוצאה מהסיטואציה שנוצרה, הרבנית הייתה מאוד נבוכה. היא הרגישה שהיא כבר הכבירה עלי די והותר עם כל הכללים והדרישות שאמרה לי, והיא שאלה את הרב מה יעשו. הרב אמר לה – מספרת לי הרבנית – שתביא לי את הדברים לחימום, ובאשר לחשמל בפלטה הוסיף: "אל תדאגי, יהיה בסדר..." ובאמת מה קרה?

השקע של הפלטה היה במקום גבוה, ותמיד נאלצתי לתת לתקע מכה כדי שיתיישב בשקע, אבל בערב השבת הזו – מרוב התרגשות לא דפקתי עליו כלל, כך שהפלטה כלל לא התחברה!

התברר, אם כן, שגם בערב לא אכלנו באמת ממה שחומם על הפלטה, כי היא לא התחברה כלל לחשמל. האוכל היה חם מכך שחיממתי אותו לפני כניסת השבת על הגז...

לא יאונה לצדיק כל אוון. הקב"ה שמר על הרב אליהו בכל מקום כדי שיוכל לשמור על ההקפדות שלו לעצמו, ואני הקטנה זכיתי להיות שליחה לכך...

כשהתגוררנו בירושלים, בשכונת קרית משה, זכינו – אני ובעלי – להכיר ולעמוד בקשר קרוב עם הרב מרדכי אליהו ומשפחתו. לימים, כאשר עברנו לנצר חזני, שמרנו על הקשר המיוחד הזה, ואף הצענו לרב ולרבנית לבוא ולבקר בגוש.

לשמחתנו הרבה, פעם אחת, לפני כ-30 שנה בערך, הרב ומשפחתו החליטו לקבל את הזמנתנו ולהגיע לנופש של שבוע בנצר חזני. השגנו להם דירה לדינו והם הגיעו – הרב הרבנית, ועמם בנם ובתם הרב יוסי ומירב.

את הבקרים בילינו בים, כשהרב יושב בכיסא נוח לבוש בבגדיו, עם ספר בידיו ולא נכנס כלל למים...

מדי יום בעלי עבר עם הרב מישוב לישוב בין מנחה לערבית, כדי שהרב ייתן שיעור ויערוך היכרות עם התושבים היקרים.

במשך כל השבוע הם אכלו מה שהביאו איתם מירושלים, כשהרב לא אכל מחוץ לבית – מלבד יום שבת קודש בו תוכנן שהם יסעדו עמנו. התחלנו להתארגן לשבת, והרבנית בעצמה בישלה איתי והדריכה מה נכין ביחד...

ההתרגשות הייתה בשמים, אבל ביום שישי בבוקר בעלי קיבל צו

פרלמנה

- רחל פאוסט -

תנועה • נשימה • מסע • חיבור • תפילה

י"ד - ט"ז אלול 7-9/9	י"ח אלול 25/8	י"ג אב 7/8
ריטריט בוטיק שלושה ימים במדבר	ריטריט יום כפר וריטיגו	חגיגה נשית לחג האהבה

שמי למלכות שלקו!

לפרטים והרשמה - 058-5030148
חפשי אוצרות - מרכז נשי לגוף ולנפש

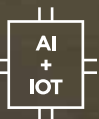

מקרר 4 דלתות - קו אפס

EL560

505
ליטר
נטו

מערכת סנסורים חכמים
מבוססי AI

פיזור אויר
משופר
בתחתית המקרר

התאמת קו אפס
לארונות המטבח

פתיחה חלקה
צירי דלתות
בפתיחת 105°

יפיפה וחדשני! משתלב באופן מושלם בקו הארונות של המטבח בעומק 60 ס"מ הסטנדרטי,
אין בליטות ולא נותרים רווחים מקו הארונות | פאנל שליטה נוח ודיגיטלי | מגירת לחות מיוחדת | מגיע בנימור זכוכית
וניחוסטה | מערכת ארבע מחזורי קירור | מערכת זרימת אוויר רב-כיוונית | טוטאל-נו-פרוסט

מיחסני חשמל

בסניפים ובאתר | לפחות 30 יחידות למכירה
חל על הדגמים EL560DN/EL560GW/EL560GBL/EL560N

רחל טאוב, טלמון

ציר כיסופים

היא לא מצאה שם טיפה מכל אלו.
"אל תעני לי. אל תעני לי. פשוט תלכי."
תגידי שאת לא היית מסוגלת וזהו. תגידי
שאי אפשר לקחת אנשים מהבית שלהם. אי
אפשר לקחת את החיים שלהם. לא משנה כמה
שטיפות מוח עשו לכן. את רואה את הבטן
הזו, מכאן עומד לצאת תינוק בעוד חודש
והנשמה שלי נשרפת מהמחשבה שהוא לא
יכיר את גוש קטיף. נשרפת!"

לילך ניסתה פעם נוספת. הפעם היא פנתה
אל אריאל כאילו שאמונה לא בחדר. "אני
חושבת שכדאי שתשכנע את אשתך שזה
יהיה הכי נכון לה עכשיו במצבה...". אריאל
ידע שאין לו סיכוי מול אמונה. הוא שתק.
היא חזרה לאמונה כשראתה שהישועה לא
תצמח מאריאל. "גבירתי, אני באמת לא רוצה
לקחת אותך, רק ללוות אותך אל האוטובוס.
בואי נעשה את זה קל, חבל שתתרגשי מדי
במצבך. נכניס כמה דברים לתיק שיהיה לך
לימים הבאים. כמה בגדים, כלי רחצה..."

"תלכי מכאן עכשיו ווווווו" אמונה
צעקה בקול שהיא אפילו לא ידעה שקיים
אצלה במיתרים. גם אריאל נבהל, אבל לא
מהצעקה שלה, אלא מהמים שירדו לאמונה
והחלו ליצור שלולית תחתיה באמצע הסלון.
"אוי ואבוי, אריאל תקרא לאמא שלי מהר
ולחדווה המיילדת. זה לא אמור להיות עכשיו,
יש עוד חודש, אריאל, התינוק שלנו, זה מוקדם
מדי. אוי ואבוי..."

לקחה שני אקמול כי גם הראש כבר כאב לה
מבכי וממתח. העפעפיים נעשו כבדים והיא
נרדמה לשעה קלה.

קול דפיקות בדלת העיר אותה מתנומתה.
אמונה קמה במהירות ושוב הרגישה את הכאב
בבטן. היא הסיטה את הווילון שבחלון הסלון
ושפשפה את העיניים כדי להבין שהיא באמת
ערה ולא חולמת. היישוב נצבע בירוק זית.
נחיל עצום של חיילים כיסה את הכל, ממש
כמו מכת ארבה. אליהם הביתה נכנסו שלוש
חיילות. החיילות האמצעית הגישה להם דף ובו
היו כתובות מילים שהיא לא הצליחה לקרוא.
הכאבים בבטן נעשו חדים, החדר הסתחרר
עליה. "באתי לקחת אתכם לאוטובוס. אני
רואה שלא ארזתם. את רוצה לקחת איתך
משהו? חבל שתגיעי למלון ולא יהיה לך שום
דבר. את רוצה שאעזור לך להכניס דברים
למזוודה? אני רואה שאת בהיריון מתקדם
וזה בטח קשה לך."

"זה קשה לי? זה קשה לי? לארוז מזוודה זה
קשה לי? לא. מה שקשה לי זה שאת...". היא
ראתה את השם שכתוב לה על התג – "שאת,
לילך, לוקחת אותי מהבית. אל תנסי להיות
נחמדה. את לא לוקחת אותי לחופשה מפנקת
במלון. בחיים אני לא אצא מפה עם מזוודה.
אפילו לא עם שקית. את לוקחת אותי מפה,
מהבית שלי. את כל הזיכרונות את לוקחת, את
כל החיים, את מבינה מה את עושה?" לילך
ניסתה להגיד משהו ואמונה חיפשה לקלוט
בעיניה משהו, איזו חמלה, איזה זיק אנושי.

"אריאל, אני לא אורזת כלום. לא מעניין
אותי. סיכה אני לא שמה בארגז. סיכה, שמעת?
כשיבואו לכאן העאלק חיילים האלה הם יראו
בית שגרים בו אנשים, לא מזוודות. כשיבואו
לפנות אותי, הם יראו כלים בכיור, משחת
שיניים פתוחה באמבטיה, וסמרטוט רטוב
שהרגע עשו בו ספוגיה. הם יריחו סיר על הגז,
ויצטרכו לדבר אל אישה שמטפלת בערוגה
שלה בגינה. לא אכפת לי מהם. נראה לך שאני
כמו משפחת שפר? כל הבית שלהם ארגזים
ארגזים. הם כבר שבוע אוכלים מקופסאות
שימורים וכלים חד פעמיים. רק תבואו לפנות
אותנו, קדימה. אולי גם נפרוש לכם שטיח
אדום? בחיים לא יקרה! לא אצלי! אין מצב!"
"הדבר היחיד, אבל היחיד שאני מוכנה",
הקול של אמונה נסדק, "זה לכתוב על עצמי
כמו על הארגזים שלהם "זהירות, שביר".
אני מרגישה שהלב שלי מלא בארגזים
שבירים. בארגז אחד החולות של הים הכי
יפה בעולם, בארגז אחר אני הולכת עם אבא
לקטיף העגבניות, ובארגז נוסף אני ממיינת
חסות אצל גבי במשתלה."

"אריאל, אני יודעת שגם אתה אוהב את
המקום הזה, אבל אתה גר פה שנה וחצי.
את רוב הימים והלילות שלך העברת בפתח
תקווה שהיא אחלה עיר, באמת, אבל אני
נולדתי פה, בגוש קטיף. החיים שלי פה,
הלב שלי פה. אני לא מכירה משהו אחר חוץ
מהאדמה הזו שהייתה טובה אליי מאז היותי.
גם כשגדעון, השכן שלנו, נהרג מפצמ"ר,
וגם כשטלי והבנות שלה נרצחו ביום הארור
ההוא, ולא הצלחתי לנשום שבועות מרוב
כאב, וגם כשכשכל נסיעה מחוץ לגוש עד
ציר כיסופים הייתה מתוחה וחטפנו, אוהו
כמה חטפנו בדרך, בכל זאת, מה שאני זוכרת
מכאן זה זיכרונות מתוקים, זה המון אהבה
וחיבור. אוף, אריאל. זה לא יכול להיות. זה
פשוט לא יכול להיות."

"איי", אמונה החזיקה את הבטן. "הוא
מרגיש, אני אומרת לך, כשאני כואבת, אז
כואב לו גם."

"אמונהלי, אני חייב לדאוג לך ולתינוקי
קודם כל. בואי שבי רגע על הספה ותנשמי
עמוק. אני מביא לך כוס מים קרים."

"אני לא רוצה מים, ואני לא רוצה כלום,
אני רוצה רק להישאר כאן לתמיד!" הדמעות
כבר התחילו לזלוג, ואמונה שחררה עוד "איי"
אחד, היא התרצתה לשותות כוס מים ואפילו

אהוב שלי, גם אני. אבל כנראה שידעת שאם לא עכשיו, אין מתי. רצית להיוולד בגוש, אתה יליד גוש קטיף. אתה קולט? ויום אחד אתה תחזור לשם, וגם אנחנו. אבל בינתיים, אנחנו נגדל אותך בהמון אהבה ונשקה אותך בסיפורים ובתמונות מחבל הארץ הקסום הזה. אני אוהבת אותך. אתה הנחמה שלי. התקומה שלי. החיים שצומחים מתוך הכאב. תהיה חזק בברית. בדמיך חיי".

כמה ימים אחרי הברית יצאו אריאל ואמונה לטיול עם נצח בעגלה באוויר הקריר הירושלמי

המלון בירושלים כדי להכניס תינוק זעיר בבריתו של אברהם אבינו. רבים ממגורשי הגוש שהו במלון, ורבים אחרים הגיעו כדי לחגוג עם הילד האחרון שנולד בגוש... הוא כבר שקל שניים וחצי קילו והתחזק בימים ששהה בפגייה.

כשאמונה הלבשה אותו בכגדים לבנים לברית, היא ליטפה את לחיו החלקה ולחשה לו: "שנינו נקרענו, נשמה שלי, שנינו. אותי עקרו מהבית, ואותך עקרו מהרחם שלי. אתה עוד לא רצית לצאת, זה לא היה הזמן, גם אני

החיילות יצאו החוצה כדי להתקשר למפקד. לתרחיש כזה לא הכינו אותן במסגרת הסימולציות. איך היה אפשר? חדרוה המיילדת הגיעה במהירות. היא מאוד קיוותה שאפשר יהיה לפנות את אמונה באמבולנס כדי שתלד בחדר לידה עם כל הציוד הנדרש, אבל לאמונה התחילו צירים חזקים. היא הדחיקה אותם במשך היום ועכשיו כבר היה מאוחר מדי. חדרוה הבינה שהלידה תתרחש ממש כאן וממש עוד מעט. הלידה של אמונה התקדמה מהר מאוד. הסיפורים על לידה ראשונה

שאורכת שעות ואפילו ימים דילגו עליה. צילה, אמא של אמונה, החזיקה לה את היד ומילאה אחרי ההוראות שנתנה לה חדרוה.

בחוף הכול היה סוער. טירוף. בין ציר לציר, אמונה שמעה קולות של תפילה שמתערבבים עם קולות של בכי, צעקות, יללות ושירים. בתוך פחות משעה, התינוק היה בחוץ. לקח לו כמה שניות כדי שהצווחה המיוחלת תישמע מסוף העולם ועד סופו, אבל הוא השמיע אותה. חדרוה עדכנה: "לדעתי הוא כמעט שני קילו, והוא נראה באופן כללי בסדר. האמבולנס כבר כאן בחוץ ואתם תיסעו מהר לבית חולים, שם יעשו לתינוק את כל הבדיקות. מזל טוב, נשמה! איזה יום בחר הקטנצ'יק, איזה יום..."

כשהובילו את אמונה באלונקה אל האמבולנס, הפראמדיק החזיק בחרדת קודש את התינוק שהיה עטוף כולו. ממש לצידה הוציאו את ספר התורה מבית הכנסת. הרב של היישוב החזיק בו בחרדת קודש והוא היה עטוף כולו. מסביב שרים ובוכים, בוכים ושרים. "עץ חיים היא למחזיקים בה, ותומכיה מאושר... השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו בקדם".

"וייקרא שמו בישראל: נצח". עם הנצח לא מפחד מדרך ארוכה. נצח היה בן חודש כשכולם התאספו בבית הכנסת של בית

לא הצלחנו לסנן רק סיבה אחת

הנתונים ברורים!

לקוחות עסקו הכי מרוצים

ע"פ סקר אסקריא 2024

בריא, ואיך היום כשהיא אמה היא רואה דברים אחרת, היא מבינה המון דברים שלא הבינה אז, כשהייתה צריכה למלא אחר ההוראות, להיות צייתנית, להרחיק את הלב מהשכל.

נצח ירד במדרגות. "אמא, שמתים כביסה במכונה, אני צריך אותה לראשון על הבוקר". אמונה חייכה. "לילך, זה נצח, זה התינוקי". לילך פעה עיניים בתדהמה. "אני לא מאמינה. הוא כל כך גדול, ויפה, חייל! מי היה מאמין. באמת מי היה מאמין..."

הן קבעו לדבר בהמשך, לפני שבת הזמן דוחק. אמונה חיבקה את לילך ואמרה לה שהיא מקבלת את הסליחה והיא מאוד מעריכה את זה שבאה. לא שאין לה שריטות, ולא שזה חלק לה, אבל היא מוחלת וסולחת. היא שמחה על ההתפכחות, והלוואי שהיו עוד כמה שמבינים את הטעות, את העוול, את האסונות שהמיט עלינו הגירוש שכל הגנרלים הגדולים סברו שיביא לביטחון ולשקט, ממש... הכי הפוך שיכול להיות.

רגע לפני שלילך יצאה מהבית, היא הוציאה משהו קטן מכיס המכנסים. "תגדי רגע, זה שלך אולי? זה היה מחוך לבית שלכם באותו יום של הגירוש. השרשרת הזו נצנצה אליי מתוך האדמה, ולקחתי אותה. אחר כך חשבתי שאולי בדרך לאמבולנס היא נפלה לך".

לילך הושיטה את השרשרת לאמונה הנרגשת. תליון בצורת מפת ישראל מוזהבת ושתי אבנים נוצצות בתוכה. "כן, זה שלי. מאוד שלי. את לא יודעת כמה היא יקרה לי. תודה שהבאת לי אותה. כמה סגירות מעגל ביום אחד".

אמונה הדליקה נרות. ליד הפמוטים הכסופים עמד בקבוק של חול, נוצץ כאילו יש בו יהלומים. על הצוואר התהדר התליון. הנרות ריצדו ופיזרו אור כתום וחם, והיה נראה כאילו שהם רוקדים לכבוד השבת. לכבוד הגאולה.

אמונה החזיקה את התליון קרוב ללב, עצמה את העיניים ולחשה: "עוד נשוב לשם. עוד נשוב. גוש קטיף. לנצח נצחים".

בשני ראשים. אתה יודע מה הוא מביא לי? בקבוק עם חול. חול מהגוש! אתה קולט, אריאל? לכולם יש כזה מלפני הגירוש, רק מה, אני לא הייתי בדיוק במצב לאסוף חול כשיצאנו מהבית... אז הנסיך עכשיו עושה לי פה תיקון".

השולחן היה ערוך, ואמונה שטפה סיר אחרון שנשאר בכיור כשנשמעה דפיקה בדלת. מזל שנצח מתקלח, כי דפיקה בדלת לא באה לה בטוב כשהוא בעזה. כשהיא פתחה את הדלת, היא גילתה מאחוריה דמות שהיא לא מכירה. לפחות כך חשבה בהתחלה. מבט קל בעיניה, חיבר לה הבזקי תמונות בראש. "אמונה, שלום, אני לא יודעת אם את זוכרת אותי. אני לילך. אני החיילת שבאה לבית שלך ביום של הגירוש".

בום. הלב של אמונה החסיר פעימה. ועוד אחת. פתאום הריחות של הסיר שהיה על הגז באותו יום, והדמעות והצעקות, והמים שירדו לה מהגוף, הכל היכה בה. "ש... לום... לילך".

"עברו בדיוק עשרים שנה. חיפשתי אותך. חיפשתי אותך הרבה. גם כשמצאתי לא היה לי אומץ. לא היה לי אומץ לבוא. לא נשכח ולא נסלח, זה המשפט שהתנוסס בכל מקום, אז למה לנסות? אבל כבר לא יכולתי יותר. הרגשתי שאני חייבת. רק רציתי להגיד... רק רציתי להגיד... סליחה".

לילך החלה לדמוע, ואמונה הזמינה אותה פנימה. "שבי על הספה, אני אביא לך כוס מים ונמשיך לדבר".

הן דיברו על הגירוש, ועל היום הנורא ההוא. לילך שיתפה שאין יום שהיא לא חושבת על מה שקרה, וייסורי המצפון צלפו בה שאולי הצירים המוקדמים היו באשמתה, ואולי התינוק לא שרד, או שאולי הוא נולד אבל לא

לפנות ערב. "אמנם אני במזרח, וליכי בדרום", אמרה אמונה, "אבל אני מרגישה שסוף סוף הנשימה חוזרת אליי. עם כל הכאב העצום, אני מסתכלת על נצח והאור שיש לו בעיניים עושה לי טוב, וגם אתה, אריאל. תודה. אני יודעת שזו הייתה תקופה קשה מאוד גם לך. ידעתי שזה יהיה כואב, אבל אני באמת לא הכרתי את עצמי. הגירוש הזה היכה בי בעוצמה מטורפת. אני מאוד שלימה עם זה שבחרנו לא לארוז. אני מאוד שלימה שנשארו נחרשים עד הרגע האחרון. אוף. רק השרשרת. השרשרת המיוחדת שלי נשארה מאחור. אחרי הלידה כשנחנו לי כוס תה וניסיתי לנשום עמוק ולהסדיר נשימה, החלקתי את היד על הצוואר והיא לא הייתה שם. ביקשתי מאמא שלי שתחפש בחדר מתחת למיטה, אבל כלום. היא כנראה נשארה שם בחולות, או תחת ההריסות של מה שהיה פעם הבית שלנו".

כשאמונה ואריאל היו בשלבים מאוד רציניים לפני ההחלטה להתארס, אריאל הלך לצורפת מיוחדת מאוד, אישה מבוגרת שמאז כבר נפטרה, והיא הכינה לו שרשרת עבור אמונה. ישנו התליון הנפוץ של מפת ארץ ישראל מזהב, ואכן משוכצת במרכז שמציינת את ירושלים. אריאל ביקש מהצורפת להוסיף עוד אבן, במקום של גוש קטיף. הוא ידע כמה אמונה מחוברת למקום המגורים שלה. הוא גם ידע שאם יתחתנו, שם יגורו. כשהוא הביא לה את התליון במתנה הפנים שלה זהרו ממש. למפרע היא תספר שזה הרגע שידעה: איתו אני מתחתנת.

"אריאל, אתה שומע?" אמונה צעקה לו מהקומה למטה. "נצח יוצא לשבת הביתה. אני כבר הולכת להכין לו את הקציצות והקוסקוס שהוא אוהב. איזה כיף. איך אני מאושרת. כמה התגעגעתי. מי האמין שהאפרוח הזה שהיה בפגייה יהיה יום אחד חייל קרבי ויעבור אותי

התורה במרכז החייוס הלימודים במרכז הארץ

זליגר שומרון

המדרשה להוראה
מבית אוריה בגבעת שמואל

מדרשה + תואר בחינוך
בשלושה ימים
בראשות הרב יהושע שפירא והרב ברוך סליי

הצטרפי לחבורה במרכז הארץ.
וצאי לצדק ברוח אצולה

דירת מדרשה בגבעת שמואל
* + הסעות

בואי להכיר <<<

הרימון 3, גבעת שמואל | צופיה 058-7710933

קצר ואיכותי

קיצרנו את הלימודים ושמרנו על האיכות

3- תואר ראשון שנים בלבד!

חדש!

קופצות לביקור במכללה
סיור וקבלת!

א'-ה' | 10:00 - 13:00 | אולם מדור רישום 209

תואר ראשון ושני ב- 4 שנים

תוכנית ייחודית לשילוב שירות לאומי ותואר

בריכה
בקמפוס

מלגת
לימודים

מעונות
חינם שנה א'

שילוב
מדרשה

ארוחה
ב-10 ש"

לפרטים והרשמה:

053-8254356 02-6750724

רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים
rishum-jer@michlalah.edu

ע

שרים שנה עברו מאז אותו פשע של חורבן יישובי גוש קטיף וצפון השומרון. הייתי נשואה טרייה, שבועות ספורים אחרי החתונה שלנו, כאשר באוויר התחיל לרחף שמה של 'תוכנית ההתנתקות'. למרות שכבר הכרנו מקרוב אירועי עקירה והרס של נקודות החיישבות חדשות, לכולנו היה ברור שהרס בסדר-גודל כזה, זה דבר שפשוט לא יכול לקרות.

באחד הבקרים בחודש סיון התשס"ה, ארזתי תיקים כדי לצאת למחרת לשלושה ימי טיול בצפון. בעלי שהיה אמור לחזור כבר, לא ענה לי במשך שעות ארוכות... עד שקיבלתי טלפון מחברה שעדכנה אותי שהוא עצור בשב"כ יחד עם כמה מחבריו בעוון ניסיון מניעת הגירוש, כמוכן. לאחר שבועיים בחקירות השב"כ הוא הועבר לכלא מעשיהו, לאגף מיוחד שהממשלה בנתה לצורך כליאת מתנגדי הגירוש, ובסך הכל ישב במעצר שלושה חודשים.

הסיפור המשפחתי שלנו - היה רק קצה הקרחון שרמס ודרס את מתיישבי גוש קטיף ותומכיהם. כל מערכות המדינה התגייסו במלוא המרץ ותוך רמיסת הדמוקרטיה, כדי להוציא לפועל את התוכנית המפוקפקת. מי שהעז להביע דעה אחרת, הודח מתפקידו. כששמעתי את הכאב העצום של המרואיינים לפרויקט, את התחושות הקשות של חוסר התמיכה שנותרו צורבות וצורבות עד היום, לצד כמוכן הערכה רבה למי שכן תמך ועמד לצידם, אני מוצאת נקודה טובה בזה שלפחות זכינו להיות בצד של הטובים, שהשתדל ופעל כפי יכולתו, מתוך הבנה שעדיין מוטלת עלינו החובה לפעול כפי יכולתנו - לעולם לא לאפשר עוד עקירת יהודים מארץ ישראל.

כמעט קשה להאמין, אבל שני עשורים חלפו מאותו קיץ קשה. יותר מהזמן שחלף בין נפילת העיר העתיקה ושריד בית המקדש בידי הלגיון הירדני, ועד לשיבת עם ישראל לירושלים הבנויה במלחמת ששת הימים. את האיזוּלַת הביטחונית בעקירת יישובי גוש קטיף וצפון השומרון, למד עם ישראל תוך זמן קצר - ובעיקר מאז טבח שמחת תורה והמלחמה המתרחשת מאז וגובה מעם ישראל מחירים כבדים. אבל עקירת יהודי חבל עזה (וגם השאיפה והדרישה לשוב לשם שקולה הולך וגובר בשנתיים האחרונות) אינה מתחילה ונגמרת בשאלות ביטחוניות. היא מושתתת על רבדים נוספים, גלויים וסמויים. על שאלות של זהות יהודית, על אובדן הרוח וצדקת הדרך, וגם על מאבקי כוח שנועדו לדכא את הציבור האמוני במדינת ישראל.

כדי לפגוש את הסיפורים, להבין את התחושות וגם לשמוע על המסקנות והתוכניות לעתיד, קיבצנו שמונה ממגורשי יישובי חבל עזה ממגוון של יישובים וגילאים:

- פרופ' **סודי נמיר**, הרופא המיתולוגי של הגוש, ואשתו רבקה. גרו בנווה דקלים במשך 16 שנה, וכיום מתגוררים ביד בנימין.
- **עוז יצחק נמיר**, בנם התשיעי מתוך 11 ב"ה של סודי ורבקה. היה בן שנתיים בזמן הגירוש, וכיום חייל סדיר בגולני המשרת בעזה.
- **מיכל שומרון**. היא ובעלה ד"ר מוטי, האגרונום של מכון התורה והארץ, גרו בנווה דקלים מעל שני עשורים, וכיום גרים (בינתיים) ביישוב בני דקלים. שלושה מתוך ארבעת ילדיהם משרתים כקצינים בצה"ל.
- **אביאל טוקר**, נשוי לאסנת ואב לשבעה. גדל בנצר חזני והתחתן עם השכנה. הקימו יחד משפחה ומשק חקלאי לגידול שרי אורגני וירקות חסלט. בזמן הגירוש היה בן 32 עם שלושה ילדים קטנים, וכיום מתגורר ביישוב נצר חזני.
- **שילה ביטון**, היה בן 7 וחצי בזמן הגירוש. כיום גר בכרם רעים, נשוי לאלירז ואב לארבעה. אביו, גבריאל ביטון הי"ד, נרצח בפיגוע אוטובוס הילדים בכפר דרום בשנת תשס"א.
- **הנה פיקאן**, כיום תושבת ירושלים. גרה עם בעלה מיכאל ותשעת ילדיהם בנווה דקלים במשך 11 שנים, עד שהצטרפו להקמת היישוב שירת הים, בו התגוררו בארבע השנים האחרונות עד הגירוש.
- **איילת שליסל** הגיעה לנצרים כבת שירות, ואחר כך נשארה לגור שם. כיום היא נשואה ליצחק, אם לחמש בנות, מתגוררת באביתר כשנה וחצי, יועצת תקשורת ואסטרטגיה ודוברת תנועת 'נחלה'.
- **אביטל רייכנר**, כיום תושבת רמלה, נשואה ליואל ואם לשמונה ילדים. מעבירה הרצאות על הגירוש כמעט 20 שנה, גדלה במושב קטיף והייתה בת 19 כשגורשה ממנו.

עקבות בחול

וראשן מגיע השמיימה

גם אחרי עשרים שנה,
הדיונות הפראיות
והחקלאות הפורחת לצד
עוצמת התפילות שלא
נענו וכאב העקירה, הן
פצע פתוח וזכרון חי
למגורשי גוש קטיף •
נפגשנו לפרויקט מקיף עם
שמונה מהם, ממגוון ישובים
וגילאים, המספרים על
השבר והגעגוע, החלומות
שהלכו וקיבלו פנים שונות
לאורך השנים, ולאחרונה
גם לבשו צורה של תכניות
אדריכליות • קולות
ותפילות בין החולות

יעל בנימין

זה", הוא מסכם, "היום אני אופטימי מאוד, כי אני מאמין שהקב"ה מוביל אותנו במסע המטורף הזה וכל דעבד רחמנא לטב עבד".

כשירי אהבה לארץ נעלמו ממצעדי הפזמונים

שילה אומר שלדעתו הניתוק מערך יישוב הארץ והמחשבה המדומיינת שמסירת שטחים מארץ החיים תביא לביטחון ושלוש, הם שהביאו אותנו למצב הזה. חנה מסכימה עם האמירה הזו, ומאמינה שהתפיסות השגויות הללו הן תוצאה של שטיפת מוח שהציבור עבר. "יש הרבה חברות וקבוצות שביצעו פשעים נוראיים בעקבות שטיפת מוח, וזה מה שקרה גם כאן. לשמחתנו כיום התקשורת התרחבה והתגוונה, ויש לזה השפעה אדירה". היא מסכימה גם עם התפיסה שאידיאולוגיה שאינה מעוגנת ביראת שמים עומדת על כרעי תרנגולת, ומסבירה את תהליך הקלקול מנקודת מבטה: "באותם ימים התנהלה נגד אריאל שרון חקירה קשה, וכל תכנית ההתנתקות הייתה עצת אחיתופל של עורך דינו כדי להסיט את תשומת ליבו של הציבור. למרות שמלכתחילה הוא היה איש ימין, ברגע שהוא העמיד את צורכי הכלל מול מצבו האישי, הוא העדיף להציל את עצמו. התחושה הייתה של בגידה", היא משתפת בכאב. "גם אלפי החיילים והשוטרים לא הבינו שיש פקודות שהן לא חוקיות בעליל, והפכו את העיקר לטפל בכך שהעדיפו את מדינת ישראל על פני ארץ ישראל".

מיכל מוסיפה על דבריה של חנה, כשהיא מסבירה את השיטה בה השתמשה התקשורת כדי לשטוף את מוח העם: "התקשורת יצרה עלינו דה-לגיטימציה, וטרח להסביר לכל הציבור כמה גוש קטיף מסכן את השלום הנכסף והמיוחל, וכמה שהייתנו שם מסכנת את החיילים. היינו מקבלים טלפונים מאנשים שהיו אומרים לנו: 'צאו משם, אתם מסכנים את הבנים שלנו...'. כשניסינו להסביר שארץ

סודי נמיר: "יש לנו מצווה לשרת את העם הקדוש. אני לא זוכר שירמיהו הנביא או זכריה קיללו את העם כשהם חטאו, ועבדו עבודה זרה, אלא התפללו עליהם. אז איך מתמודדים? לומדים תורה, מתחזקים, מקרבים את המשפחות ומחזקים את המיואשים"

ממקימי היישובים האלו. אבל כשכל הגישה האידיאולוגית מנותקת מערכים, מיהדות ומהבנה הפשוטה שארץ ישראל שלנו פשוט כי הקב"ה החליט, זה מאפשר לאותה יד שבנתה גם להחריב ולהרוס, כי חסרה כאן ההבנה של עומק הקשר בין עם ישראל לארץ ישראל. במבט לאחור אני חושב שהיה אפשר למנוע את הגירוש", הוא מציע תפיסה שלא כולם יסכימו עליה, "אבא תמיד אומר שזה לא הגיוני, אבל קשה לי לקבל את זה כי אני מאמין במאבק. כשאלפי אנשים - משפחות עם ילדים - מובילים ונלחמים על הערכים שחשובים להם מתוך אמונה גדולה בה, זה כוח רוחני מאוד חזק שאי אפשר לעצור. הבעיה הייתה שאנשים פחדו מקרע בעם, והתקפלו בשם האחדות. בעיניי זה עיוות בחשיבה, כי בזמן שיש צורך במאבק, ריקודים וחיבוקים לא יעשו את העבודה. למרות כל

לשאלה מה הוביל למציאות הנוראה שבה יהודים מחריבים חבל ארץ פורח, לפרופ' סודי יש תשובה חד-משמעית. "זה מתחיל בהנהגה מתרפסת שאיננה מצליחה לראות את המציאות כפי שהיא, ומחדירה לציבור את תפיסתה המעוותת", הוא אומר בחדות. "באמצעות שכנועים שקריים על עלות כספית גבוהה וסכנות ביטחוניות, המסקנה המתבקשת כביכול הייתה שצריך לעשות משהו יצירתי כדי להיפטר מהנגע הזה שנקרא עזה. הייתה אז תקשורת חד-צדדית ואנשים האמינו לכל ה'לוקשים' שמכרו להם ולדמיונות השווא על תועלת עתידית, כמו שלכאורה צמחה מהסכם השלום הבזוי והמזויף עם מצרים, שלמעשה כבר הופר מזמן. הכל נעשה תוך התעלמות מזכויות האדם הבסיסיות ביותר: זכותו של האדם להישאר בביתו. בעזרת שטיפת מוח שכונתה 'הכנה מנטלית', הצליחו לשכנע 99 אחוז מהחיילים שזה מעשה נכון ומוסרי, וכך רוב הציבור בישראל, כולל חובשי כיפות, השתכנעו או רצו להאמין שזה הדבר הנכון".

מעבר למה שהתרחש במציאות, פרופ' סודי מסביר גם את התפיסה הגלותית שעמדה מאחורי המעשים הללו. "יש כאן תרבות שפיתחה תפיסה שכיבוש זה דבר אסור, שאין זכות לפגוע בערבי גם אם הוא מחבל, ושכיהודי אתה צריך להצדיק את עצמך כדי להתקיים. החשש מ'אזענות' גרם עד היום לשיבוש ואף סיכון חיי יהודים".

רבקה מוסיפה על דבריו של בעלה עוד נדבך משמעותי. "אני חושבת שהבעיה המרכזית הייתה העובדה שהעם לא מספיק הכיר. גם טכנית - לא הכירו את המיקום והאנשים, וגם מהותית, לא הכירו בערך של תושבי גוש קטיף כשומרים על הגבול הדרומי של ארץ ישראל. לא היה לנו מספיק גיבוי של העם, ובוודאי לא של הממשלה", היא אומרת בצער, וגם מסיקה מסקנות: "השליחות של אנשי גוש קטיף, זה להבין שיש לנו גם את עם ישראל וגם את ארץ ישראל, ובאמת חלק מתושבי הגוש עוסקים היום יותר בהסברה מול העם ברחבי הערים, וכמובן יחד עם זה יש צורך גם להמשיך את ההתיישבות במקומות אחרים, וב"ה הילדים שלנו פעילים בשני התחומים הללו".

עוז יצחק, שאמנם עוד לא ממש עמד על דעתו בתקופה ההיא, הספיק לבסס עמדה ברורה בשנים שחלפו מאז. "בגירוש הייתי רק בן שנתיים, ולמרות זאת הסיפור הזה הוא חלק בלתי נפרד ממני. זה חלק מהמהות של המשפחה ושל הדרך שאנחנו עושים, וזה בא לידי ביטוי בהרבה דברים", הוא נותן הקדמה חשובה, ומסביר: "לדעתי המצב שהוביל את עמ"י למעשה הפשע הזה, זה פשוט הצלחת הסטרא אחרא. אין דרך הגיונית להסביר בגידה כזאת של עם בארצו ללא שום תועלת. כמובן, כמו בכל פורענות אחרת, מי שביצע את הפשע הוא שליח של הקב"ה, אבל הם עשו את זה בערלת לב ובחדווה מקוממת שפשוט אין איך להסביר אותה, וחלקם לצערנו עד היום לא מוכנים להתנצל ולהגיד 'טעינו'...".

הוא מוסיף תובנה חשובה שתופסת אותו. "כידוע, בתחילת דרכו, אריאל שרון היה

צילום: מרכז מורשת גוש קטיף

צילום: שמואל ברבי-גדיד

את השלום, ופתחו בקמפיין עם מסר ברור ומלחיץ שקשה להישאר אדישים כלפיו. אמרו עלינו שבגללנו נהרגים חיילים, שתושבי הגוש הם אנשים משוגעים שסוחבים את הילדים שלהם למקום סכנה בשביל אדמה, ועוד האשמות כיד הדמיון הטובה על כל מי שביקש להשחיר אותנו".

הוא ממחיש את הנקודה על אובדן הקשר לארץ, בכך שבמשך עשרות שנים נעלם מקומם של שירים על הקשר הפשוט לארץ ישראל מהתרבות הישראלית וממצעדי הפזמונים ברדיו – עד פרוץ מלחמת שמחת תורה. "באופן פלאי אני מרגיש שהעם היום הרבה יותר מחובר לארץ וליהדות, ובניגוד למשודר בתקשורת, יש פה הרבה אהבה, ערכות ואחדות".

בכל מקרה, הוא מזהיר: "אסור להירדם בשמירה. צריך לחזק את ההתיישבות, וכמובן לתקן את השטות של העקירה מגוש קטיף כמה שיותר מהר".

לדעתה של אביטל, השורש לכל הוא העובדה שבמשך שנים נרקם בציבוריות הישראלית חלום של שלום. "חלום של היהודי הנודד שהגיע סוף סוף לארץ ורוצה שלום עולמי. זה מאוד מובן, כי מי לא רוצה שלום? אבל הייתה תמימות גדולה וחוסר הבנה מי האויב שלנו ומה המטרה שלו. וכדי לקדם את החלום הזה השרישו תפיסה שאנחנו – המתנחלים – מונעים

רבקה נמיר: "היה לי קשה מאוד שהקב"ה לא קיבל את בקשתי. אחד הדברים הכי חזקים שהבנתי הוא כמה אני לא מבינה. ה' הוא המחליט ולא אני, גם אם אני מתפללת. ה' החליט ששם שמים יתחלל"

ישראל היא הבטחה של הקב"ה, הדברים נפלו על אוזניים ערלות. לא משנה מה עשינו, שטיפת המוח הייתה באותו זמן חזקה יותר. אבל בסופו של דבר, אחרי כל ההסברים חשוב לזכור שהייתה פה גזירה של הקב"ה".

אביאל חושב דווקא שלא חל שינוי ממשי בעמדות הכוח של האליטות הישנות במערכת המשפט ובאמצעי התקשורת. "לצערי הרב, בנקודה הזו לא הרבה השתנה מאז, ואנחנו עדיין מוקפים באותם כלי תקשורת המסיתים ומלעיטים את העם בשקרים והסתות, ולמעט כמה ערוצים שנותנים תקווה זה לא ייאמן שעשרים שנה חלפו והם עוד שם ללא שינוי, ובית המשפט עודנו מייצג את השמאל הקיצון, "מקום המשפט שם הרשע". ההסתה הגדולה שהייתה נגדנו בתקשורת תודרכה באדיקות על ידי ממשלת שרון שהשחירה את פנינו ושפכה את דמנו. הרגשנו גם שאנשים עסוקים רק בחומר ובתקשורת, ולא מבינים את העניין של החיבור לאדמה ואת הצורך להיאחז בארץ הקדושה".

**היקף עבודה:
חצי משרה**

יד לאחים מטח הסברה

דרושה מנהלת מחלקת הסברה בעמותת "יד לאחים"

עמותת "יד לאחים" מחפשת מחליפה לתקופת חופשת לידה (עם אופציה להארכה) לתפקיד מפתח במחלקת ההסברה. עבודה דינאמית ומשמעותית.

«**התפקיד כולל:** ניהול מחלקת ההסברה של העמותה / הפקת תכנים שיווקיים ותקשורתיים / יוזמה וחדשנות בתחום תוכן מניעתי / תיאום פרויקטים ומערכות יחסים עם גורמים ושותפים חיצוניים / ניהול והרחבת הצוות» **דרישות התפקיד:** יכולת ארגון וניהול זמנים ברמה גבוהה / יחסי אנוש מצוינים, יוזמה ויצירתיות / מחויבות לערכי העמותה ויכולת השתלבות בסביבה אידאולוגית

לשליחת קו"ח:

(משרה 601) drushim@yadl.co.il

מהפכת התקשורת – מהפכה אמונית

צילום: מרכז גוש קטיף

אז כנוער גוש קטיף, למען התורה, העם והארץ. המגורים ברמלה, העובדה שבמשך שנים אני מעבירה שיחות על הגוש ופועלת למען החזרה, ההשתדלות שלי לפעול בעוד עניינים ציבוריים למען עם ישראל, וגם 'מרכז המשפחה' ברמלה שאני זוכה לנהל – הכל נובע מהרצון שנולד אי-אז בחולות בשנת תשס"ה לחבר את העם."

איילת היא כיום פעילה מרכזית בתחום החזרה לחבל עזה, ולדעתה אם היו שואלים אותה אז מה אפשר את הפשע הזה היו לה תשובות אחרות, אבל בפרספקטיבה של 20 שנה יש לה כבר תובנות מעמיקות יותר. "אני לא מדברת רק על עצם המאבק אלא על העובדה שפחדנו לומר את האמת. ניסינו להציג את גוש קטיף רק במונחים ביטחוניים או באיכות חיים – 'בית עם גינה ולול'. חששנו לומר בפה מלא: גוש קטיף זה ארץ ישראל. האמונה שאם נרכך את המסר נצליח לשכנע – התפוצצה לנו בפנים."

"הציבור היום פחות תמים", אומרת איילת בביטחון. "הוא מבין שיש בעולם רוע, ושזה לא עניין של ימין ושמאל אלא של עם וארץ. גם בתחום התקשורת יש מהפכה של ממש. בעבר התחננו שמישהו ייתן לנו במה, היום יש לנו עיתונות אמונית, טלוויזיה לאומית, תחנות רדיו עצמאיות וכמובן הרשתות החברתיות המאפשרות להעביר מסרים בלי צנזורה. אני חייבת לפרגן גם לעלון שבו מתפרסמת הכתבה הזו", היא אומרת בחן, "כי עצם קיומו של שיח כזה – יהודי ואמוני – זו בשורה גדולה וזה לא מובן מאליו. הציבור רוצה לשמוע אמת, וב"ה יש לו איפה לשמוע אותה. ועדיין", היא מביאה גם את הצד שמבקש לשמור על ערנות ציבורית, "לפעמים מרחפת באוויר השאלה האם דבר כזה יכול לקרות שוב. פינוי עמונה, שקרה חודשים ספורים לאחר הגירוש, הוכיח שכן, אבל שם גם נולדה תנועת 'נחלה', מתוך הרוח וההכוונה של הרב לוינגר זצ"ל להקים עוד ועוד יישובים ביהודה ושומרון, ובכך היום גם בעזה. מאז ההתיישבות פורחת, הנקודות מתרבות, וזו הדרך היחידה להבטיח שלעולם לא נחזור לאותו כשל".

אביאל טוקר: "אני מרגיש שהעם כיום הרבה יותר מחובר לארץ וליהדות, ובניגוד למשודר בתקשורת יש פה הרבה אהבה, ערבות ואחדות. אבל בכל מקרה, אסור להירדם בשמירה. צריך לחזק את ההתיישבות, וכמובן לתקן את השטות של העקירה מגוש קטיף כמה שיותר מהר"

"היום כל אזרח יכול להביע את דעתו ברשתות החברתיות, ולהגיע לעשרות ומאות אלפי אנשים", מצביעה אביטל על נקודה חשובה, "אבל בתקופת הגירוש ובשנים הקודמות לה לא היה פייסבוק וטוויטר. קולנו לא נשמע. כשרצינו לזעוק על העוול, כמעט לא היה לנו איך. עברנו בית-בית בערים ברחבי הארץ במבצע שנקרא 'פנים מול פנים'. ניסינו לחבר את העם לערכים, לתורה ולחיבור המיוחד של עם ישראל לארץ, וגם להזהיר אותם מפני גודל האסון שעלול לקרות. במשאל שעשינו בין מתפקדי הליכוד אמנם הצלחנו, אבל זה לא עזר כי הדורסנות של אריאל שרון המשיכה לדהור במלוא העוצמה, תוך שיתוף פעולה עם בג"ץ וכל מוסדות השלטון."

"כשעברנו בין הבתים במבצעי 'פנים מול פנים', הבנו שיש כאן משהו עמוק יותר", אביטל מסבירה נקודה בעלת השלכות משמעותיות, שהתבהרה לה באותו זמן. "הבנו שיש לצערנו אנשים רבים בעם שלא מחוברים לתורת ארץ ישראל המיוחדת, כאלה שהלכו שולל אחר הבטחות התקשורת – שאם ניתן לערבים רובים, אדמה ומדינה יהיה לנו שקט. הרגשנו שאנחנו מתקנים את חטא המרגלים במאמץ שלנו לחבר את עם ישראל לארץ, משימה שאנחנו ממשיכים אותה עד היום ברמה הציבורית והמשפטית. הגרעינים התורניים, המפעלים וארגוני הקירוב השונים שקמו בעקבות הגירוש, היו תוצאה ישירה של התובנות הללו, כמו גם הפעולות שנעשות בימים אלו במטרה ליצור חיבור פנימי של הציבור לחבל עזה – נחלת שבט יהודה – והחתירה לניצחון ולהשבת אחינו השבויים מתוך עוצמה וקייפות קומה."

"אני חושבת שכל העשייה שלי בחיים מאז", אומרת אביטל, "כל מקום שאני בוחרת לגור ולעבוד בו נובע מהמשך המשימה שלקחנו

צילום: שמואל ברבי-גדיד

לתקן את חטא המרגלים

שילה, לעומתה, חושב שאחרי שהציבור בישראל הבין את המחירים הבלתי-נתפסים עליהם התריעו ערב העקירה, וראה כיצד הם התממשו באופן מזוויע ומדויק - אירוע בסדר גודל של הגירוש לא יקרה עוד, אבל העובדה שנקודות התיישבות ברחבי יהודה ושומרון עדיין מתמודדות עם פיגועים חוזרים ונשנים, מלמדת על זה שיש לנו עוד ללמוד בתחום ההבחנה בין אויב לאוהב. פרופ' סודי מתייחס לסוגיית השינוי במציאות משני צדדיה. "מצד אחד ההמון הגדול עדיין שבוי בחוסר רצון לעמוד על שלנו, אבל מצד שני אפשר לראות גם הרבה שינויים, כמו ערוצי תקשורת שמעבירים מסר של גאווה לאומית וביטחון. יש היום הרבה יותר הצדקה לחיות ביש"ע, גם בזכות הממשלה הנוכחית, וב"ה קמים הרבה יישובים. אנחנו רואים את הלוחמים הגיבורים, ולכן אני מאמין שמה שהיה בגוש קטיף לא יכול לחזור על עצמו כיום", הוא מסכם מתוך עמדה של תקווה.

עוז יצחק מסכים עם שילה על כך שהמחירים הכבדים ששילמנו בהחירו בצורה חד-משמעית שהייתה כאן טעות מרה, אבל חשוב לו להדגיש נקודה מהותית: "זו לא רק טעות אסטרטגית ביטחונית, אלא מעידה רוחנית, בגידה בארץ המובטחת. אני לא מבין בחשבוניות שמים", הוא אומר בזהירות, "אבל לדעתי הרבה מהמחיר ששילמנו קשור לחטא המרגלים הזה. כיום, כשאנחנו קוראים לחזור ולהתיישב בחבל עזה, חשוב לי מאוד שזה לא יהיה רק מכוח זה שהתיישבות מביאה ביטחון. ביטחון זה חשוב, אבל זה לא הכל. צריך לעשות תשובה גדולה, לפייס את אמה אדמה ולחזור ליישב את האדמות שהפקרנו, מכוח הזכות הבלעדית שלנו על ארץ הקודש".

מיכל מתמקדת בנושא הדה-לגיטימציה, שלמרות השותפות המדימה והכואבת במלחמה עדיין טעון תיקון גדול, להרגשתה, אבל ביחד עם זה יש גם שינויים גדולים במציאות שהיא ובעלה מוטי פוגשים בשטח. "אנחנו שומרים על קשר עם אנשי בארי וניר עוז, ואנחנו רואים ומרגישים את השינוי שחל באדם היהודי כפרט וכקהילה. אמר לנו חבר שהוא דור שלישי בבארי: 'אני אחזור לבארי כשמהלון שלי יראו את הים ואת הפרחים ואת השדות'. הוא היה אחד מאלה שהיו לוחמי השלום. יש אנשים שדעתם השתנתה ב-180 מעלות".

לדעת אביטל יש שינוי

מיכל שומרון: "היו שם כאלפיים אנשים שעמדו בצפיפות ושרו 'שייבנה בית המקדש'. עמדתי שם עם עיניים עצומות ובכי קורע לב, יחד עם כל הציבור שזעק לריבונו של עולם. היה לי ברור שכשנפתח את העיניים, משיח צדקנו ירד מן השמים"

תפתחו את התנ"ך

התואר השני בלימודי התנ"ך נפתח גם עבורכם

תואר M.A. מרתק

עם מיטב המרצים המובילים בתנ"ך לבוגרי תואר ראשון מכל תחום

לימוד תנ"ך רב-תחומי, בשילוב קורסים בפסיכודרמה, כתיבה יוצרת והנחיית קבוצות

New! M.A. in Teaching Tanakh in English!

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915242 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

צילום: מרכז מורשת גוש קטיף

זאת, היה משבר קשה מול התפילות שלא התקבלו. "גוש קטיף היה מבחינתי גן עדן עלי אדמות. אם היו שואלים אותי מה זו אחדות ישראל ואהבת ישראל, הייתי אומרת: 'בואו לגוש קטיף!' בגוש היו כל חלקי עם ישראל, ותמיד הייתה תחושה של יחד. לא יכולתי לדמיין הרס של המקום הזה", היא אומרת בכאב גדול, "וההתמודדות הרוחנית לא הייתה פשוטה. הרבה אנשים שרו אז 'הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו", אבל אני לא הצלחתי לשיר". חנה חיפשה תשובות שירגיעו את נפשה, ולבסוף מצאה אותן בכתבי רבי נחמן. "התחלתי לשמוע שיעורים, נסעתי לאומן והתחזקתי מאוד באמונה שהכל לטובה ואנחנו לא מבינים כלום. היום אני בהודיה לה' שפתח אותי לתורה הזו ולחסידות בכלל, והחזיר בי את האמונה התמימה שהייתה בי".

"מהרגע שהגענו לגוש קטיף הרגשתי שהקב"ה לוקח אותנו בבחינת 'משכני אחרין', נזכרת מיכל בערגה. "היישוב היה קטן מאוד, שום דבר לא פרח, והייתה אפילו תפיסה שכדי לשתול צריך להביא משאיות של אדמה. לאט לאט, עם השנים, הרגשתי שהקב"ה מזכה אותנו ליטול חלק במהלך גאולת העם והארץ, עם כל הפריחה של האדמה, וגם של תלמודי התורה. הרגשתי שאנחנו חלק ממהלך הגאולה

שילה ביטון: "נכנסתי לעזה בתור לוחם מילואים חודש אחרי שמחת תורה. זה היה מיוחד ממש. מעבר להתרגשות של כל אחד מבני הגוש שחזר הביתה, במקרה שלי זה יצא בדיוק ביום האזכרה של אבי הי"ד, והרגשתי סגירת מעגל ותקווה גדולה שהפעם נחזור, לתמיד!"

האויבים היו תוקפים יחד, היינו היום במקום אחר לגמרי... וכמובן, ההתקפה באיראן הצילה אותנו מחורבן. צריך רק להגיד לו תורה, ולהתפלל שהגאולה תהיה ברחמים ולא בדין. אין לי שום טענות ומרירות כלפי הקב"ה", הוא אומר בביטחון. ל ח נ ה , ל ע ו מ ת

גדול בעקבות הגירוש, בעקבות העשייה החברתית הגדולה שצמחה בעקבותיו ולצערו גם בעקבות הטבח הקשה שחווינו בשמחת תורה. "אני חשה שעם ישראל הרבה יותר מחובר לתורה ולריבונו של עולם, מחובר לארץ ולהבנה שאנחנו שואפים ליישב את כל חלקי ארצנו מתוך עוצמה ומתוך הבנה שזו נחלתנו ושזה הדבר שיביא ביטחון. נכון, ממש לא כולם, אבל העם הולך לכיוון הזה. הימין התחזק, הציבור המסורתי התחזק והשמאל ירד".

"קבוצת תמיכה" לריבונו של עולם

כיהודים עובדי ה', ברור לנו שגזירה מהסוג הזה דורשת מאיתנו מאבק למען העם והארץ, אבל ביחד עם זה גם הבנה שהכל ממנו יתברך, ויש לנו פה הרבה מקום גם לתפילה, גם ללמידת השיעור שריבונו של עולם מלמד אותנו וכן, גם לכאב גדול ולשאלות קשות. שילה אמנם היה רק בן 7 וחצי בזמן הגירוש, אבל הוא זוכר היטב שלצד תחושת התסכול והעצב הייתה גם אמונה גדולה, בה' ובצדקת הדרך. "התפילות שלי היו מול ה' שלא יתחלל שמו", נזכרת רבקה, "שיכירו כולם שהארץ הזו שייכת לריבונו של עולם, ושברגע שאנחנו מתפללים – הגזירה תשתנה. היה לי קשה מאוד שהקב"ה לא קיבל את בקשתי. אחד הדברים הכי חזקים שהבנתי הוא – כמה אני לא מבינה. ה' הוא המחליט ולא אני, גם אם אני מתפללת. ה' החליט ששם שמים יתחלל, וזה היה חילול ה' גדול", היא אומרת באופן חד-משמעי. "זה אחד הכאבים הגדולים מעבר לכאב הפרטי. זה מהלך שגם עשרים שנה אחרי אני לא מצליחה להבין מה הוא".

"הדבר שהכי גדלתי ממנו", היא לוקחת את המשבר למקום של צמיחה, "זה להבין שלאבא מותר להגיד לא, ושאיני הקטנה כבת מלך מודה לו על מה שהוא נותן לי. שלושה שבועות אחרי הגירוש ילדתי תינוקת מתוקה שנתנה לי הרבה כוח, וגם זה ממנו. אנחנו צריכים לזכור שכל מה שאנחנו מקבלים זה ממנו, והדברים שפחות נוחים לנו – זה רק כי אנחנו לא מבינים. נקודה נוספת שהתחדדה לי זה שכשאין לך בית, את יכולה קצת להבין מה זה אומר שלקב"ה אין בית כבר 2000 שנה. כמו שאומרת הגמרא: "דיו לעבד שיהיה כרבור". בתחושה שלי הייתי קצת כמו קבוצת תמיכה שמבינה מה ריבונו של עולם עובר כשאין לו בית. מאז אני מתפללת בכוונה גדולה יותר: 'ותחזינה עינינו בשוכך לציון'".

פרופ' סודי מוסיף ושם זרקור על החשיבות בלראות את הטוב שקורה ולהודות עליו: "הקב"ה זורק לנו נסיונות. לא תמיד אנחנו מרגישים שהתפילות שלנו נענות, אבל הן תמיד עושות את שלהן, וצריך לראות גם את כל הניסים שזכינו להם. כיום אנחנו יודעים שאם כל הצבאות של

צילום: שמואל ברבי-גדיד

ופרנסתם עומדים להיחרב, ומה שחשוב להם זה לזעוק לריבוננו של עולם שלא משנה מה יקרה, הם מאמינים בו באמונה שלמה! השער הועלה באש ונפרץ על ידי שופל צבאי ענק, וטורים ארוכים של חיילים במדים שחורים צעדו לתוך המושב, אבל בנצר חזני עדיין מאמינים בקדוש ברוך הוא באמונה שלמה. אפשר להרוס את השער ואת הבית, אבל לא את האמונה והרוח שמובילות את הקהילה עד היום הזה."

לאביטל הנושא הזה נוגע בנימים עמוקים ביותר, ויש אצלה חלוקה ברורה בין התפילות של לפני הגירוש והתפילות של אחרי. "אי

שגדל כל חייו במושב, לעולם לא אשכח את השיעור באמונה שקיבלתי מהחקלאים המחוספסים שראו את מפעל חייהם נחרב, אבל המשיכו לשאת עיניהם לשמיים באמונה שלמה ותמימה.

"על השער של המושב נתלה שלט ענק, שהפך לסמל שלנו: 'בנצר חזני מאמינים בקדוש ברוך הוא באמונה שלמה'. מספר ימים לפני הגירוש, חנן פורת זצ"ל הגיע לחזק את התושבים ונתקל בשלט. הוא לא היה יכול לעמוד בהתרגשות שאחזה בו, ירד מהרכב, נשק בדמעות לשלט ורק אז נכנס לישוב כשהוא נרגש ומשתומם: אנשים שבינם

הגדול. אחת השאלות ששאלתי את עצמי אחרי הגירוש היא: איך יכולה להיות נסיגה במהלך גאולה? והבנתי שכן, זה יכול להיות."

"היה ברור לי שיהיה נס ברגע האחרון וזה לא יקרה", היא מוסיפה לספר. "בשבת האחרונה בנווה דקלים, נשארו קומץ של כמה משפחות. במוצאי שבת לא היו חיילים ביישוב, השער והמחסום היו פתוחים. אחת הבנות תלתה שלט 'ושבו בנים לגבולם'. התקשרנו לאנשים שפוננו למלונות בירושלים ואמרנו להם: 'תחזרו! הבתים שלכם עדיין מלאים בכל מה טוב'. קיוונו שאולי עכשיו יקרה הנס. מאז מלווה אותי התחושה שאולי החמצנו. אולי

אם היה לאנשים כוח באותו מוצאי שבת, הם היו חוזרים. אני חלילה לא שופטת את האנשים, היום אני מבינה את המקום שלהם, שאז לא הבנתי."

התפילות שמהדהדות בין החולות

"יש זיכרון שמלווה אותי עד היום מליל ט' באב בבית הכנסת בנווה דקלים", נזכרת מיכל בהתרגשות באירוע שהשאיר את חותמו. "היו שם כאלפיים אנשים שעמדו בצפיפות ושרו 'שייבנה בית המקדש'. עמדתי שם עם עיניים עצומות ובכי קורע לב, יחד עם כל הציבור שזעק לריבוננו של עולם. היה לי ברור שכשנפתח את העיניים, משיח צדקנו ירד מן השמים. גם באותם רגעים הרגשתי את הכאב הגדול מכך שאין בית לה', והבכי הזה הוא בקשה שהקב"ה יבנה לנו את בית המקדש."

"אני חושב שבכל תקופת העקירה של גוש קטיף, הייתה התעלות של אמונה בה' ותפילות מתוך תוכו ועומקו של הלב, והרגשתי את זה בעוצמות גדולות בקהילה שלי בנצר חזני", מספר גם אביאל ואומר בגעגוע: "הלוואי והייתי יודע לחזור ולהתפלל מעומק ליבי כמו אז. הבנו באופן ברור שאנחנו בניסיון, והתעקשנו לעמוד בו יחד עד היום האחרון עם רגליים על הקרקע ועיניים לשמיים. היו כאלו שזלזלו באנשי גוש קטיף והיו שציפו ליותר דם, אבל אני אישית מרגיש שקהילת נצר חזני הלכה באמונה שלמה. כמי

המכללה האקדמית
הרצוג
מיסוד של מכללת לימשיץ והרצוג
אגף שבת • ירושלים • מנדל עוז

ללמוד בבית המדרש ולקבל תואר שני

נפתחת ההרשמה לשנת התשפ"א (אחזור ח')

התוכנית בהובלת הרב ד"ר נעם סמט, הרב מנחם שחור וד"ר גלעד לנדאו

ימי שלישי אחה"צ בקמפוס היכל שלמה

שנת לימודים אחת בקמפוס, בין השעות 15:30 - 21:30

מלגות שכ"ל לזכאים

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915242 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

סתם, אלא יש לנו אמונה גדולה ודרך חשובה לעשות כדי לתקן את העוול הנורא”.

יד מושטת לא פוגשת יד אחות

כציבור שחונך ללכת עד הסוף גם עם אהבת העם וגם עם אהבת הארץ, הצורך להיאבק באחים יצר קונפליקט לא פשוט. “הרגשתי שזה כמו משפט שאתה צריך לבחור בין שני ילדים”, אביטל נזכרת בתחושה הבלתי-ניתנת להכלה. “איך אפשר? שניהם אהובים ויקרים. אני זוכרת דיונים רבים במטה המאבק סביב הנושא הזה. אחד מהאנשים במטה אמר שאם יהיה משאל עם והעם יחליט שצריך לעזוב, הוא יקום ויעזוב. זו הייתה עבורי אמירה מאוד קשה. מובן שהמורכבות הזו השפיעה על אופי המאבק וההתנהלות מול הכוחות המגרשים. היה ברור לנו שאנחנו לא פוגעים באחים, אבל גם היה ברור שלא נקום ונלך. האמת היא שזה אחד הדברים הכי קשים שהיו”, היא מודה בלב כבד, “לשלוח אלינו את האחים שלנו כדי לבצע בנו את הפשע הזה”.

גם אביאל מזדהה עם התחושה המורכבת שתושבי גוש קטיף נקלעו אליה בעל כורחם. “אחרי שעשינו הכל בצורה חוקית כדי לנסות לעצור את הגזירה, ואריק שרון עם חבורתו המושחתת רמסו הכל ברגל גסה, התחלנו להכין תוכניות לעצירת הגירוש בצורה פיזית, האמנו וקיוונו שעם ישראל יגיע במאות אלפים לעזור לנו, אבל זה לא קרה”, הוא אומר באכזבה. “היו כמה אלפי צדיקי אמת שכן הגיעו, אבל זה לא היה מספיק כדי שנוכל לעמוד מול אלפי החיילים. ההבנה הזו הייתה קשה לנו מאוד, ובאופן מיוחד הכאיבו לנו אירועי כפר מימון. כי כשבאו החיילים היה נכון לסלק אותם עם מקלות, אבל ככאלה שגדלו על העקרונות של על עם ישראל, תורת ישראל וארץ ישראל, לא ידענו להרביץ לחיילים... הגנרלים והפוליטיקאים ידעו זאת היטב וניצלו את הקונפליקט הזה באופן מחושב, עד הסוף”.

“הרבה שנים לקח לנו להתאושש מהבגידה הזו”, הוא משתף, “ואחת התובנות שלקחנו היא שהמדינה היא שלי ולא של מנהיג מושחת או גנרל כושל כזה או אחר. הם ייעלמו מדפי ההיסטוריה ועם ישראל חזק מהם. ועוד תובנה חשובה היא שהקדוש ברוך הוא מנהל את עולמו, ותפקידנו רק להשתדל. לא נסלח לפושעים, אבל ממנו נקבל הכל באהבה. ברור לי”, הוא מוסיף, “שמי שחוהה את ההתרוממות של התפילות והאמונה שהיו בימים האלה, נושא אותן עימו עד היום הזה”.

“ניסו לשכנע אותנו שאם ניאבק נאבד את הציבור”, נזכרת איילת. “היום אני מבינה שזה בדיוק להפך. ככל שמחזקים את אחיזתנו בארץ – העם מתקרב ומתחבר”. “אהבת העם והארץ באות יחד מבחינתני”, מוסיף שילה. “אמנם כן יש סוג של תחושת בגידה – איך אחרי כל מה שעברנו בגוש העם מפנה לנו גב – אבל ח”ו זה לא פגע באהבת העם. אני חושב שאחד הדברים שהציבור שלנו הבין מאז, זה שצריך להתנחל בלבבות ולהפריח את

צילום: מרכז מורשת גוש קטיף

**חנה פיקאר: “כאשר
הבן שלי חזר מהלחימה
בעזה, אחד הדברים
הראשונים שהוא
אמר זה שאפילו על
העפרונות שלהם יש
תמונה של אל-אקצה.
האם לא הגיע הזמן
שגם אנחנו נתעורר
לבית המקדש?!
אנחנו יודעים מה
זה שמגרשים אותך
מהבית, אז בואו נראה
להקב”ה כמה חשוב לנו
שגם לו יהיה בית!”**

למרות הכאב הרב, והתפילות שלכאורה לא התקבלו, האמונה של אביטל רק התחזקה. “הבנתי שבאמת אנחנו לא מבינים כלום. לא את התהליכים שהקב”ה מוביל אותנו, וגם לא למה הוא אפשר לפשע הזה להתקיים. אולי יום אחד נבין ואולי לעולם לא, אבל אנחנו מאמינים בו שהוא איתנו תמיד. אנחנו מצוים לפעול ככל יכולתנו בדרכה של התורה, והוא אחראי על כל השאר”.

גם עוז יצחק נזכר בחיך בתפילת הילדים הקבוצה שלו כילד קטן במלון שאליו פונתה המשפחה. “לפני השינה, אחרי קריאת שמע היינו אומרים במנגינה מתוקה של ילדים: ‘ה’ שבשמיים, שמור על עוז יצחק ועל כל המשפחה ונשחזור לגוש קטיף’”. התפילה הפשוטה הזו משקפת איך בגילאים מאוד קטנים ניטעה בנו האמונה שאנחנו לא כאן

אפשר לתאר את העוצמה של התפילות האלו, עד היום אני מתגעגעת אליהן... במהלך כל השנה וחצי של המאבק לא היו לי בכלל תפילות אישיות”, היא מספרת בכנות על התפילות “של לפני”. “הרגשנו שאנחנו נאבקים לא על הבית הפרטי שלנו אלא למען העם והארץ, וכדי שלא יהיה חילול ה’. אמרתי לקב”ה: בשבילך אנחנו פועלים, תעזור לנו לדייק את המעשים הנכונים שיביאו לעצירת התוכנית הנוראית, תכוון אותנו איך נכון לחבר את עם ישראל לארץ הטובה. אלו היו תפילות גדולות עם עוצמות גדולות שהלכו וגדלו ככל שהתקרב הקיץ. היו תפילות המוניות בגוש, בכותל וכמעט בכל מקום”.

“תפילה אחת שאי אפשר לשכוח, זו התפילה בתשעה באב האחרון”, היא נזכרת ברטט. “התכנסנו בבית העלמין, כשכולנו בצום. במשך שעות שרנו ובכינו, ופתאום מישהו פשוט התחיל לצעוק בכל הכוח: ‘אבאאא !!!’ וכולנו צעקנו איתו... עד היום הצעקה הזו מהדהדת לי. בתחושה שלי היא עדיין קיימת ומסתובבת בין החולות, בין החטופים שלנו, בין החיילים שלוחמים שם עכשיו. זה היה משהו שמיימי. הרגשתי שאחרי זעקה כזו אין אופציה אחרת – משיח יגיע בצאת הצום”.

התפילות של אחרי, כבר היו ליגה אחרת של כאב. “היה שם בכי שאי אפשר לתאר, עם כאב חד. כל מילה בתפילה מקבלת משמעות עמוקה יותר, כשהציפייה והתפילה לבניין ירושלים באה מתוך הרגשה מוחשית של חורבן גדול. בתקופת החגים הראשונה אחרי הגירוש, ‘גרנו’ אז עדיין באולפנת כפר פינס, ובכיתי מתחילת התפילה ועד סופה, בלי יכולת לעצור. עד היום יש על המחזור סימנים של דמעות מאותה תפילה. החזן היה דוד חטואל, שאיבד את אשתו ובנותיו בפיגוע בגוש. מאז, בכל שנה בימים הנוראים אני מתחברת לאותה תפילה כואבת ועוצמתית, שגם בה התפילות האישיות היו זניחות כי הרגשנו חלק משבר גדול של עם, ביחד עם עוצמה גדולה ואחריות כבדה”.

שממנה צופים על הגוש, משקיפים משם על האלון הבודד ואומרים "לשם נשוב". עם מורי דרך כאלה ברור שמשיכים את הדרך. שילה מתאר תחושה מורכבת, של כאב גדול לצד התרגשות מהחזרה לגוש. "נכנסתי לעזה בתור לוחם מילואים חודש אחרי שמחת תורה. זה היה מיוחד ממש. מעבר להתרגשות של כל אחד מבני הגוש שחזר הביתה, במקרה שלי זה יצא בדיוק ביום האזכרה של אבי הי"ד, והרגשתי סגירת מעגל ותקווה גדולה שהפעם נחזור, לתמיד!"

איילת מספרת שברגע הראשון הרגשה כמוכּן כאב גדול. "הקיבוצים שהפגינו נגדנו נפגעו קשה, הייתה תחושה שכל האשליה קרסה". אבל כמו שלפני הגירוש היא בחרה להיות פעילה ככל יכולתה, גם עכשיו היא החליטה ללכת עם האמרה של ר' נחמן: "אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן", ולפעול במלוא המרץ לתקן העוול. "שבועיים אחרי תחילת המלחמה, התכנסו - תנועת נחלה עם ארגונים נוספים - בביתו של הרב אליקים שרייבר, רבו של כפר דרום יבב"א, כדי לחשוב על תיקון. התחלנו באירועים קטנים, ומשם הלכנו וגדלנו. היה כנס באשדוד, בבנייני האומה, צעדה של 50 אלף איש בשדרות, חגים בשטח וצעדה עוצמתית מיד מרדכי לצפון הרצועה. האמירה בכל האירועים האלה מאוד ברורה: חוזרים הביתה. צפון הרצועה תחילה".

לצד הכאב הגדול, אביאל הוצף בתחושה

עבה, "וגם כלוחם כיום אני חווה קונפליקט גדול מהמחשבה שאני לובש מדים שלבשו כוחות הגירוש, ונלחם עם המדים האלה בעזה, על חורבות היישובים מהם גורשנו".

עזה כמוות - אהבה

הטבח האיום בתושבי עוטף עזה והמלחמה שמתחוללת מאז - זעזעו לבלי הכר את החברה בישראל, אבל עבור מגורשי גוש קטיף מדובר באירוע טקטוני שפרץ את סכרי הזיכרון, הדמעות והחלומות.

"העוצמה שבה פרצה המלחמה חידדה את ההבנה שרק אם היינו נשארים בגוש קטיף, האסון הלאומי הזה לא היה קורה. ביחד עם זה, כשהתחלנו לקבל את התמונות של הבנים מגוש קטיף, זה היה ברור שאנחנו עוד שניה חוזרים הביתה", אומרת מיכל שמבחינתה הציפייה לחזרה הביתה לא היה חלום מנותק שנגנז לאורך השנים, אלא אמונה מציאותית לחלוטין. "מהשנה הראשונה אחרי הגירוש, בכל שנה כליל תשעה באב נסענו למחסום כיסופים לקרוא את מגילת איכה ואת הקינות שנכתבו על גוש קטיף, מתוך מחויבות להעביר לדורות הבאים את הרצון והחלום לשוב הביתה. מורה הדרך שלנו היה הרב חנן פורת זצ"ל, שסיפר לנו כי במשך 19 שנים, כל שנה ביום נפילת גוש עציון הם היו נוסעים לרמת רחל - הנקודה האחרונה הכי קרובה בירושלים

רוח ה' ואהבת הארץ בלב היהודים כולם ולא רק ה"מתנחלים"... "לזרוק נשמה באומה". "מבחינתי, המשבר היה להמשיך לעשות תורניות בהתנדבות בחדר מיון ולטפל באנשים שלא מעניין אותם שמחריכים לי את הבית והורסים לי את החיים", אומר פרופ' סודי. "התחושות האלה נמשכו כחצי שנה שנה, אבל היום אני הרבה אחרי זה. יש לי מסר ברור בעניין הזה למשפחה שלי, ולכולם: יש לנו מצווה לשרת את העם הקדוש. אני לא זוכר שירמיהו הנביא או זכריה קיללו את העם כשהם חטאו ועבדו עבודה זרה, אלא התפללו עליהם. אז איך מתמודדים? לומדים תורה, מתחזקים, מקרבים את המשפחות ומחזקים את המיואשים. חשוב מאוד להעצים בעם את ההרגשה שה' איתנו ושנאנחנו מנצחים".

עוז יצחק היה כנראה קצת קטן מכדי להבין את המילה 'קונפליקט', אבל זה לא אומר שהוא דילג עליו. "כחצי שנה אחרי הגירוש היה לי חלאקה, ולקחו אותי למערת המכפלה". בכניסה למערה עמד חייל שראה ילד חמוד בלונדיני עם עיניים כחולות, והוא אמר לו: "תן כיף". עוז יצחק ענה לו: "לא רוצה". כשהחייל המופתע ביקש לדעת למה הילד החמוד מחריס אותו, הוא ענה לו בקולו הזעיר: "כי אתה גירסת אותי מגוש קטיף..."

"הכעס על המערכת ועל הצבא בעקבות חלקם בפשע הזה, זה נושא טעון שבמשך השנים למדנו להתמודד איתו", הוא אומר בפרספקטיבה של 20 שנה ובקול קצת יותר

101"ד

את מוכנה לשינוי?

את כבר יודעת שהגיע הזמן לעשות שינוי בחיים שלך לחשב מסלול מחדש

הצעד הבא שלך הוא לימודי אחיות!

הרשמי עכשיו למסלול הסבת אקדמאיות לאחיות
בבי"ס לאחיות ע"ש טסלר בבי"ח לניאדו

השמה מידית בעבודה למתאימות

מלגות למתאימות

בית הספר האקדמי
לאחיות ע"ש טסלר
מרכז רפואי צאנז - לניאדו

*הפתיחה תלויה במספר הנרשמות והמתקבלות לתכנית

לפרטים נוספים, להרשמה ולתיאום ראיון קבלה:

www.laniado.org.il | 09-860-47-78

יש לי שפע של תמונות מהיישובים, מהים ומהדרכים. עקבות בחולות. עבור תושבי גוש קטיף כל שם, כל ציר, אומר משהו, ומפעיל את הלב. במשך 19 שנה אני מגיעה עם הילדים למחסום כיסופים", היא מוסיפה ופורשת בפנינו את תקופת הציפייה הארוכה, "בנו שם מגדל, שלפעמים רואים ממנו את הים. אנחנו מגיעים לשם בידיעה שאנחנו נחזור. אנחנו לא יודעים כמה זמן זה ייקח, וכמה תהליכים עוד נצטרך לעבור כדי שעם ישראל וממשלת ישראל יבינו שאין אפשרות אחרת, אבל בעז"ה זה יקרה. כשהתחילו האזעקות בשמחה תורה ואמרת לילדים שזו כנראה מלחמה", היא נזכרת, "השאלה הכמעט ראשונה של הבן שלי הייתה: 'אמא, הבר מצווה שלי תהיה בגוש קטיף?' אז אמנם כבר חגגנו לו ברמלה, אבל אי"ה הבנים הבאים כבר יחגגו בחבל עזה הבנויה".

להפוך את החלומות לתכניות אדריכליות

"עם תחילת המלחמה התאגדנו מספר אנשים מהגוש, חלקנו ממובילי המאבק הכתום בזמנו, והקמנו את מטה תושבי גוש קטיף – שבים ומנצחים", אביטל לוקחת אותנו אל הצד המעשי. "פעלנו כל השנים כיחידים, אבל עם תחילת המלחמה הפעילות הפכה להיות יותר מקצועית ומאורגנת. אנחנו פועלים הרבה מתחת לפני השטח כדי לקדם את החזרה. מופיעים בתקשורת ונפגשים עם חברי כנסת ושרים, ופועלים לביטול חוק ההתנתקות. אנחנו עובדים בשיתוף פעולה עם תושבי העוטף וארגונים שונים, והשבר השקנו תוכנית מיוחדת בכנסת שנקראת: דרך לים – דרך לגיחון, תוכנית מקצועית ורחבה עם תכנון אדריכלי מפורט להחזרת ההתיישבות בחבל עזה".

"אנחנו צריכים להיות מוכנים", היא מסבירה את הרציונל שמאחורי שיטת העבודה, "כך שכשיגיע הזמן הנכון, לא יפילו עלינו תוכניות מבחץ שלא יהיו בהכרח טובות לנו, אלא תהיה לנו כבר תוכנית ציונית חזקה ומבוססת להתיישבות עצומה בנחלת שבט יהודה. אנחנו לא רוצים לחזור לישובים קטנים", היא אומרת דבר שאולי יפתיע את מי שזוכר את האווירה המשפחתית של היישובים בגוש קטיף, "אלא לבנות ערים גדולות, נמלים, רכבות תחתיות במקום מנהרות, ולהחזיר את חבל עזה לעם ישראל".

גם לאביאל, ביחד עם משפחתו, יש הצהרת כוונות מאוד ברורה בנושא הזה. "גידלנו את ילדינו מתוך הכרה שאנחנו גרים באתרים זמניים. הבית שלנו הוא בגוש קטיף ולשם נחזור, ואנו פועלים ומאמינים שהיום הזה מתקרב. תפקידנו כאנשי גוש קטיף לכסוף לאדמתנו, לכאוב, להתגעגע ולפעול לשוב ולבנות את חבל עזה מחדש. אנחנו צריכים לדעת שחלק מהתיקון חייב להיות אהבת הארץ, עמידה מאוחדת עם נשק ביד מול אויבנו והבנה מלאה שארץ ישראל שייכת כולה לעם ישראל בזכות, ולעולם".

כשדיברתי על השאיפה שלנו לחזור, אנשים היו מביטים בי קצת ברחמים. אפילו אחרי החזרה לחומש דאגו להגיד לי: אל תצפי, בעזה זה שונה. אבל אני המשכתי לחלום ולצפות, כי אני מאמינה שכמו שהקב"ה מפתיע אותנו באירועים קשים, הוא יכול גם להפתיע אותנו בהתרחשויות משמחות. סבתא שלי ואחותה ניצלו מאושוויץ", היא לוקחת אותנו כמה דורות אחורה, "והן לא דמינו ביום השחרור שאחרי פחות משנה הן יגיעו לירושלים".

"במשך שנים עקבתי בפייסבוק אחרי ערבים מחאן יונס, בציפייה שרק יעלו תמונה. ופתאום

איילת שליסל: "פחדנו לומר את האמת. ניסינו להציג את גוש קטיף רק במונחים ביטחוניים או באיכות חיים – 'בית עם גינה ולול'. חששנו לומר בפה מלא: גוש קטיף זה ארץ ישראל. האמונה שאם נרכך את המסר נצליח לשכנע – התפוצצה לנו בפנים"

של בזכוז נוראי על דברים ברורים ופשוטים שלא הופנמו בגלל עיוורון ושקר. "הערבים אמרו כל הזמן מה הם בדיוק רוצים, אבל עם ישראל סירב להקשיב. העדיפו לתת פרס נובל לשלום ליאסר ערפאת הרוצח. מצד שני, כשחיילי צה"ל וביניהם גם הילדים שלי, צעדו בגוש קטיף, וכשהתחלנו לקבל תמונות מהחממות והמחסנים שלנו, הלב רעד מהתרגשות. אנחנו ללא ספק בדרך חזרה הביתה, וצריך לומר זאת בקול רם ולפעול לכך", הוא אומר באופן חד משמעי.

אביטל מתקשה לתאר את התחושות מאותם רגעים. "בכל אזעקה בשנים האחרונות ובכל סבב לחימה, בא לי לצעוק מכאב. היה ברור שזה יקרה, עברנו בית"בת וסיפרנו שיגיעו טילים לאשדוד וצחקו עלינו, אמרו שביום שזה יקרה ימחקו את עזה. מעבר לתחושות שכולם חוו הרגשתי תסכול מטורף, כי התרחיש הזה היה ידוע מראש. זה כאב גדול שאי אפשר לתאר, מחשבות של 'איך לא הצלחנו לעצור את זה? באמת עשינו כל מה שיכולנו, ויותר ממה שיכולנו. אני לא נמצאת במקום של כעס או של 'אמרנו לכם' כלפי העם" היא מסבירה, "כי מדובר באחים שלנו. אלא בתחושה של כאב עצום. מה שכן יש לי זה כעס גדול על המנהיגים וראשי הצבא ששיתפו פעולה ולא זעקו על האסון שעומד להתרחש עלינו. את חקירת מחדלי ה-7 באוקטובר צריך להתחיל מהגירוש ומהסכמי אוסלו", היא אומרת בנחרצות.

מצד שני, מהיום הראשון שנכנסו ללחימה היא חוותה התרגשות מיוחדת. "אני מעבירה שיחות על הגוש כמעט עשרים שנה. תמיד

הרב יהושע אודרברג

שירים אָאָרָג

במה יכול הדיין ליפול?
מה ההבדל אצלו בין האוזניים לעיניים?
ומה הלקח המתבקש לאדם ה'דן' את חברו?

נשמעו שמוע

פְּעָמִים שְׁאֵתָה מְתַעֵלִם
וּמִסִּיר אֶת מִבְטְךָ מֵהֶם
כִּי יֵשׁ וְעֵינֵינוּ יָפָה אֶצֶל הָאֶחָד
כְּחִלּוּתוֹ אוֹ יִרְקוּתוֹ
תִּמְשֹׁךְ אוֹתוֹ כְּדָבָר חָדָד

לְכֵן עֲצוּם עֵינֶיךָ
וּפְקַח הָאָזְנִים
הֲרִי בְּדַבְרֵים הַנִּשְׁמָעִים
אֵין הִבְדֵּל בֵּין הַשָּׁנִים

בָּא הַמְצִיגָה
וּפְנֹנָה אֶל הַדִּין שְׂכָכֵל הוֹהָה
”אֵל תִּרְאֶה בְּעֵינַיִם
רַק שְׁמַע אֶת שִׁישׁ לָהֶם לֹאמֹר
לְשָׁנִים

אֵךְ מָה יַעֲשֶׂה הַדִּין
וְהֲרִי אֵין לוֹ אֶלָּא מָה שֶׁעֵינֵינוּ
רֹאוֹת?
כִּיצַד זֶה יִסְתַּדֵּר
עִם הַהוֹרָאָה הַבָּאָה מִלְמַעְלָה
שִׁיחִי אֲזַנִּי רַק שׁוֹמְעוֹת?

”בכל שנה בט’ באב אנחנו מתרכזים כל המשפחה וצופים בסרט הקשה של הגירוש מהבית שלנו, וממירים יחד בבכיי”, עוז יצחק משתף. ”הבכי הזה מצטרף לאבל על חורבן בית המקדש, כשאנחנו חווים סוג של המחשה מהחורבן הפרטי שהוא חלק מהחורבן הלאומי. כמו שאנחנו מצווים להאמין שייבנה המקדש, כך אנחנו מצווים להאמין שנחזור לגוש קטיף, משום שזה רצון ה' וכך צריך להיות”, הוא אומר בתחושה ודאית ומלאה אמונה. ”הרב חרל”פ כותב שחלק גדול מהגאולה זה הציפייה לגאולה. לציפייה, לרצון ולאמונה יש כוח אדיר, ויש להם תכלית בפני עצמה. אני חושב שלמרות שזה לא קל – לא נפלנו באמונה, כי זה לא הסיפור האישי שלנו, זה הסיפור של עם ישראל. אני מאמין שהתיקון כבר התחיל לקרות, והוא יתקדם יותר מהר ככל שיותר אנשים יבינו למה אנחנו פה. צריך שכל חייל בעזה יבין שאם לא ניישב אותה בסוף, חבל על הזמן שלנו. צריך לספר על הקשר העמוק שלנו לארץ הזו בכלל, ועל ההיסטוריה היהודית של חבל עזה בפרט. ברגע שזה יהיה ברור לעם ישראל ונהיה נחושים, אין לי ספק שגם אומות העולם לא יוכלו לנו. הקב”ה יוביל אותנו לשם והבית הזה עוד יהיה גדול מהראשון”.

גם לאביטל החיבור בין גוש קטיף לירושלים הוא טבעי ומובן מאליו. ”תמיד היה קשר חזק בין ירושלים לחבל עזה. ניסינו לבטא את הקשר הזה בימי טרום הגירוש, באמצעות שרשרת אנושית שהגיעה מגוש קטיף עד הכותל. בשנה שעברה עשינו שחזור קטן לאירוע המפורסם מלפני 20 שנה, ועשינו שרשרת סביב הר הבית. יש בי תחושה כזו”, היא משתפת, ”שברגע שנפתור את הסוגיה של עם ישראל עם חבל עזה, גם ירושלים תהיה שלמה. כשאני מתפללת לקב”ה שנחזור לביתנו, אני קודם כל מתפללת שגם הוא יחזור לביתו. כשגורשנו, הבנו קצת יותר מה זה חורבן ירושלים. אני מרגישה שהגירוש שלנו הוא תוצאה של החורבן הגדול, שהביא את התנתקות מהארץ, מהתורה ומריבוננו של עולם, והיום בדור הגאולה אנחנו בתיקון של הדבר הזה. נכון, אנחנו לא מבינים את כל התהליכים, ואנחנו מתפללים לפעמים לקפיצת הדרך... אבל ביחד עם זה יש בנו נכונות למאמץ גם בעליות הקשות”.

חנה מוסיפה על דברי אביטל ומספרת: ”כאשר הבן שלי חזר מהלחימה בעזה, אחד הדברים הראשונים שהוא אמר זה שאפילו על העפרונות שלהם יש תמונה של אל-אקצה. האם לא הגיע הזמן שגם אנחנו נתעורר לבית המקדש?” היא שואלת בתמיהה המבקשת לעורר את כולנו. ”אנחנו יודעים מה זה שמגרשים אותך מהבית, אז בואו נראה להקב”ה כמה חשוב לנו שגם לו יהיה בית!”

לתגובות ולסיפורים שלכם:
Binyael@gmail.com

בואו להכיר את הנפש מהשורש

מסלולים
לנבנים
ולנשים

מכללת 'תורת הנפש'

כוחות את ההרשמה לשנת תשכ”ז
למחזור ה-19 בתוכנית לימוד חד-תלת שנתית
של הכשרה מקיפה בתחומי הייעוץ והעזרה הנפשית.

בואו לגלות את העוצמות הפנימיות שיש בכם
ולפתור את האתגרים החדשים באמצעות שפה עתיקה
של פנימיות התורה, החסידות והקבלה.

הרב משה גונן

הרב נעם שפירא

ריקי שפירא

אורלי טוויטון

אורה רבקה יינגרט

תורת
הנפש

בראשות
הרב ניסבורג

ירושלים, תל אביב, רחובות, בית אל ובזום
להרשמה ופרטים:
02-5662323

הלילה לא לומדים תורה? מתי כן?

איתי אסמן

מלמדים הלכות ברכות ואיך להתפלל, הם מרבים שלום ביננו לבין הקב"ה. כשעם ישראל מחובר לקב"ה יש שלום, וכשהוא מתנתק ממנו יש חורבן. זו הסיבה שנחרב בית ראשון שהיו בו שלוש עבירות חמורות. גם שנאת החינים היא בגלל שאנחנו שונאים את האלוהי המשותף לנו. זהו לא הטוב המשותף שהוא תוצר אנושי רגעי, אלא אלוהי משותף, שהוא נשמתו ונצחו.

התרבות הישראלית לא יכולה לנתק את עצמה ממסורת ישראל ומהשורשים שלנו לאורך זמן. אנחנו לא יכולים ליצור כאן תרבות חדשה על בסיס אמנה חברתית בין

כל אזרחי מדינת ישראל, כי יש לנו גם אמנה עם הקב"ה. יש לנו ערכי נצח שאי אפשר לחתוך אותם מהתרבות, כמו שבת, תפילין, ערכי המשפחה ועוד. המלחמה הנוראית שאנחנו נמצאים בתוכה גרמה להרבה מאוד יהודים להתקרב לה' ולקיים תורה ומצוות, אנשים מחפשים את ה' יתברך. כדאי בט' באב לדבר על האלוהי המשותף, על התרבות היהודית השורשית, על החזרה לשורשים ולמקורות. גם יהודים שהם לא דתיים יכולים להזדהות עם תוכן כזה, שמרווה את הנשמה.

ולא רק "סולידריות חברתית ושסעים בחברה הישראלית", השסעים בחברה הישראלית לא נגרמים מכך שאנחנו לא מקשיבים אחד לשני, אלא שאנחנו לא מקשיבים לאלוהי המשותף, לערכים השורשיים שלנו שהם בסיס לאומה הישראלית.

ברגע שיש רב-תרבותיות, זה נשמע נאור בהתחלה אבל בסוף הכל מתייבש ומתפורר, אך ברגע שיש זהות יהודית ברורה, הכל נהיה אחד ויש שלום בעם ישראל.

לכתחילה בט' באב צריך להרגיש כמי שמתו מוטל לפניו, אך מי שלא נמצא במדרגה הזו, אפשר לקיים מפגשי אחדות סביב הזהות היהודית, ולדבר שם על הקב"ה והריחוק שלנו ממנו, ולחשוב יחד איך אפשר להתקרב אליו כדי להפסיק את המחיצות בינינו. אפשר להזמין את השכנים לחלק מהקיינות בבית הכנסת באמצעות הוואטסאפ השכונתי, או לארגן מפגשים בסלון. זה נכון, הלילה הזה לא לומדים תורה, אבל אנחנו רוצים שבשאר השבתות בשנה כן ילמדו תורה.

ככל שנתקרב לקב"ה ולזהות היהודית, כך הסולידריות החברתית תגדל, כך נכבד יותר איש את רעהו, כך ננצח במלחמות, כך יהיה כאן שלום אמיתי, וכך, בעזרת ה' יבנה בית המקדש במהרה בימינו, אמן.

הטוב המשותף או המכנה האלוהי המשותף?

במוצאי השבת הקרוב יחול ט' באב, בו עם ישראל מציין את חורבן שני בתי המקדש, זהו יום אבל לאומי שבו אנחנו צמים, מתענים וקוראים קיינות לזכר החורבן הנוראי ובשורשיו.

בשנים האחרונות קמו כל מיני מיני יוזמות של מפגשים חברתיים סביב היום הזה תחת הכותרת "הלילה לא לומדים תורה". מטרת המפגשים האלו היא לחבר גם את היהודים הלא דתיים לט' באב, וליצור שיח משותף בין דתיים לחילונים, שזוהי כמובן מטרה מבורכת. אבל השאלה היא על מה מדברים במיזמים האלו, האם מדברים על הקב"ה?

על השראת השכינה וחסרון הנבואה והדבקות בה, או שמדברים שם על הסולידריות החברתית, על 'הטוב המשותף' ועל פערים חברתיים? כמובן, זה תמיד טוב לדבר על הסולידריות החברתית ובין אדם לחבירו. אבל בט' באב יש עוד מימד, בין אדם למקום. בחורבן המקדש איבדנו קשר אינטימי עם הקב"ה והשראת שכינתו. בית המקדש הוא בית של קודש, לא של חול. ישנה אגדה שבית המקדש נבנה במקום פגישתם של שני אחים שהיו שותפים בשדה וניסו לתת בסתר אחד לשני. אין מקור לאגדה הזו בחז"ל וכנראה היא הגיעה אלינו מהנצרות. המקדש שלנו נוסד על אבן השתייה, מקום בריאת העולם והאדם הראשון, ושם נח הקריב קורבנות, ואברהם עקד את בנו. האגדה הזו מטשטשת את הקשר בין האדם לבוראו והופכת אותו למקום של יחסים חברתיים.

בית המקדש הראשון נחרב על עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים. בית המקדש השני נחרב על שנאת חינם שהובילה גם היא לשפיכות דמים נוראית.

יש אנשים שבטעות חושבים שאם בית המקדש נחרב בגלל שנאת חינם, אז צריך לטשטש את כל המחלוקות ולחתור ל"טוב משותף", אך זוהי הקיצוניות השנייה בה מוציאים את הקב"ה מהמשוואה. היחיד שיכול לעשות שלום בתוך עם ישראל זה הקב"ה, הוא מברך את עם ישראל בשלום והוא עושה שלום במרומו. שלום אנושי וסולידריות חברתית שאין בבסיסה את ה' סופה לנבול. כך זה בעם ישראל, השלום שלנו חייב להיות מחובר אל הקודש העליון שממנו מתפרטים כל הערכים והמוסר. חז"ל אומרים שתלמידי חכמים מרבים שלום בעולם. הפרשן התלמודי מהרש"א מסביר שהסיבה שהמשפט הזה כתוב במסכת ברכות, משום שעל ידי שתלמידי חכמים

להצטרפות לקבוצת וואטסאפ
של טיפ יומי לקירוב

נא לשלוח הודעה ל- 052-566-5005

גם אתם יכולים להפיץ תורה!
להצטרפות לצעירי ראש יהודי

054-839-3457

מכירים בעלות תשובה או בדרך? הפנו אותן
למדרשת שושנת אביב בתל אביב.

יעל 053-367-3434

ב-388
כולל משלוח עד הבית

12 ספרי
הרב קוק
המבוארים

רש"י

להזמנות: 02-6791122 | 052-5665005 | www.roshy.org

10 ספרי
קומיקס לילדים
"הגיע הזמן"

כולל משלוח עד הבית

**עולים
להר הזיתים**
כמיטב המסורת של 'קרן אביה'

טו. באב בהר הזיתים

שבת נחמו שמחה ומרגשת מול מקום המקדש

בהפקת: א. פטרנווייטש ישראל

גילה ובנימין יזל

הוריו של גיבור ישראל
רס"ל **אלקנה יזל** הי"ד

רוחמה ויעקב הרשקוביץ

הוריו של גיבור ישראל
רס"ם במיל' **יוסי הרשקוביץ** הי"ד

**עמיקם נחושתן
ומשפחתו**
ינעימו את השבת
בשירה ובתפילה

אירוח שישי-שבת חוויתי
שבת נחמו
כר' ואתחנן

י"ד-ט"ו
מנחם אב

תשכ"ה
(8 לאוגוסט)

במלון
שבע הקשתות
על הר הזיתים
מול מקום המקדש

יום שישי - סיוורים | שיחות | ארוחת צהריים קלה | תפילות בסגנון קרליבך | עונג שבת
שבת - תפילות חגיגיות | פאנל עם רבנים, לוחמים, פצועי צה"ל ומשפחות שכולות | שיחות | סעודות ניד
המלך | בהשתתפות נעים הזמירות סרן יחיאל שוסהיים מוצש"ק - הבדלה מוזיקאלית וריקודי מלווה מלכה

הרב מאיר גולדוויכט
איש ירושלים, ראש ישיבה
בישיבה יוניברסיטי

הרב דוד דודקביץ
רב היישוב וראש ישיבת
'דועה ישראל' ביצהר

אלידע בר שאול
חוקר, מורה דרך
ואיש ידיעת הארץ

איתי מדינה
איש מערכת הביטחון
(לשעבר)

הרב הראל קצין
סא"ל במיל',
משרת ביחידה מיוחדת
רב בישיבת שדרות

קרן אביה

לע"נ אביה יהושע ז"ל גולדברג

חופשת חג | **קרן אביה יקום!**

הסעות בהרשמה מראש | מס' חדרים מוגבל | פנסיון מלא | עבודה עברית - צוות שומר שבת

להזמנות: ריבקי - 050-9287878 | rivkisb@gmail.com

האירוע מאובחן על ידי כוחות הביטחון | הסדרת כפופים למסלול האוויר | התמונה סאתר דובר צה"ל

* התכנית תתנה לשוטטים נגלה

הרב עדין אבן-ישראל (שטיינזלץ) זצ"ל

רק אל תבנו במים

אם אתה מדליק אש, עדיף שלא תהיה איש קש > בעיות לא נפתרות מבחוח, הן רק נדחות לזמן בלתי ידוע > בבתי הכנסת כבר לא מתווכחים על נוסח התפילה, אבל לא מטעמי שלום > מחשבות לתשעה באב

התוצאות של ההגדרה הזו היא, שהרגע הקובע לגבי המזיק מבחינת מחויבותו הוא הרגע של הצתת האש, כמו הרגע של יריית החץ. מעניין שאת אותו עניין עצמו רואים בעניין חורבן הבית, שזה החלק השני של המימרה, החלק האגדי. יש ויכוח גדול במסכת תענית, ולעומתו שיטה לגמרי אחרת בירושלמי, ביחס לזמן שבו נשרף בית המקדש. בסופו של דבר, אנחנו מסכמים שהקביעה של האבלות החמורה בתשעה באב היא לא רק בגלל חומרת הדבר וחומרת המאורע, אלא גם מצד אחר – האבלות נובעת מזה שהיה בו אותו חורבן פעמיים. זאת אומרת, שחורבן בית ראשון וחורבן בית שני חלים פחות או יותר באותו זמן, ולכן למעשה אנחנו מבכים לפחות שני חורבנות ביחד.

כאן אנחנו גם מגיעים לבעיה ההלכתית של הנושא הזה, כמו שמתואר בגמרא: בית המקדש נשרף, ורוב רובה של השריפה לא הייתה בתשיעי אלא בעשירי באב. כתוב שבתשעה באב רק התחילה הבעירה, ובעשירי באב היה עיקרו של העניין שבאש נחרב בית

ששייך לי, שהוא בעצם ההגדרה הכוללת של דיני המזיקין. זאת אומרת, אני אחראי לא רק על עצמי, אלא אני אחראי באיזו מידה גם על דברים השייכים לי. אבל כאשר אני מגיע לעניין הזה של נזקי אש, אני עומד במצב של תהייה, משום שמצד האש כשלעצמה, קשה לדבר על אש ששייכת למישהו. בפרט כשהשאלה האם מדברים פה על אותה אש או על אש אחרת, וזו שאלה לא פשוטה – האם האש שאני מדליק פה היא אותה האש שהלכה לשם?

לגבי שור המזיק, השור שלי היה פה, ועכשיו השור שלי שם. אני יכול לומר שגוף הדבר היה פה ועכשיו הוא נמצא במקום אחר, ולכן מבחינה זו הרעיון של ההיזק שיש בדברים האלה הוא פשוט, אני אחראי בשביל הדבר הזה בכל מקום שהוא הולך, בין שהוא יציב בין שהוא נגח. אבל כאשר אני מגיע לעניין של אש, השאלה היא האם אפשר להגיד שאני גרמתי לפעולה.

המשמעות של "אישו משום חיצו" היא שהאש היא בעצם המשך של פעולה שאני יצאתי, זה דבר שלי שהולך ועושה דברים. אחת

יש בגמרא סיפור על שני חכמים שרצו ללמוד, אחד רצה הלכה ואחד רצה אגדה ושניהם סירבו להתפשר. הפתרון היה שהרב אמר להם משהו כלול קצת בהלכה וקצת באגדה (בבא קמא ס): "כי תצא אש ומצאה קצים" – תצא מעצמה; "שלם שלם המכער את הבערה". אמר הקדוש ברוך הוא: עלי לשלם את הבערה שהבערתי. אני הציתי אש בציון, שנאמר ויצת אש בציון ותאכל יסודותיה, ואני עתיד לבנותה באש, שנאמר ואני אהיה לה חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה".

המאמר הזה הוא דיון חצי הלכתי וחצי אגדתי שעוסק בשתי בעיות: הבעיה האחת היא מהי ההגדרה של אש. אנחנו מכירים בארבעה אבות נזיקין את אב הנזיקין שהוא אש. השאלה היא: משום מה אני מחייב את זה שמבעיר את הבעירה – האם הוא מתחייב באותו סוג של אחריות כפי שהוא מתחייב על ממונו, או האם הוא מתחייב משום חיצו?

קשה להגדיר את נזקי האש; אם האש הייתה דבר שיש בו ממש, היו יכולים להגדיר אותה בקלות כחלק מהנזקים שנעשים על ידי דבר

המקדש.

בצד מסויים, הטעם של חכמי ההלכה בעניין הזה הוא אותו הטעם של איש משום חיצו. מכיוון שאנחנו אומרים שנקודת ההתחלה, נקודת היצירה, היא הנקודה הקובעת, לכן אנחנו קובעים את התאריך של שריפת בית אלוקינו דווקא בתשיעי ולא בעשירי. למרות שגמר השריפה וכל עניינה היה בעשירי, מכל מקום אנחנו עושים את זה לפי התשיעי שהוא זמן הדלקת האש.

למי אכפת?

כפי שאמרתי, הגמרא דנה מצד אחד בעניין של "איש משום חיצו" ובחובו של "שלם ישלם המבעיר את הבעירה", ומצד שני בכך שמבעיר

הבעירה הוא הקב"ה, ובכך שבעצם הקב"ה יבנה מחדש את בית המקדש באש. מכאן נובע הביטוי שאנחנו אומרים בתשעה באב בתפילת 'נחם': "כי אתה ה' באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה".

את העניין של "באש הצתה" – החורבן באש שמתואר כאן – אנחנו מכירים היטב, האש הזו בוערת גם בימינו הן בגשמיות והן לא בגשמיות. "באש הצתה" זה שמשהו בוער. מחלוקת, שנאה, קנאה, תחרות, ועוד כל מיני סוגים של אש. יש האש הציבורית ויש גם אצל כל אחד ואחד בתוך פרטיות שלא פחות מציקות מאשר הבעירה הכללית של הקנאה השנאה או המחלוקת. כל מיני האש הללו הם בוודאי חורבן בית המקדש. בסופו של דבר, כל הדברים שבגללם חרב הבית: עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים – הם כולם עבירות של אש. כל אחת מן העבירות הללו נעשית בשלמות רק אם היא נעשית ברתיעה. זהו צד אחד של העניין של "באש הצתה", גם באופן גשמי וגם באופן רוחני.

כאשר אנחנו מדברים על הבניין בעתיד, אנחנו אומרים נקודה מאוד חשובה ומאוד משמעותית: הנחמה צריכה להיות מאותו הסוג ובאותו האופן של החורבן. הרי לכאורה היה צריך להיות "באש הצתה ובמים" אתה עתיד לבנותה". לכאורה אם המקדש נשרף באש המחלוקת, באש השנאה ובאש התאוות מכל הסוגים

הפרטיים והכלליים, אז בשביל לבנות את המקדש צריך ליצור בריות צוננות יותר, והבריות הצוננות האלה יגרמו לכך שלא תהיה מחלוקת, לא תהיה שנאה ולא תהיה אש. לכאורה, אם אני רוצה להימנע מכל סוג של מחלוקת, הדרך הטובה ביותר היא להגיע למצב שלי לא אכפת ולשני לא אכפת, וכך לעולם אין מחלוקת. מתי נוצרת מחלוקת? כשלמישהו אכפת, כשמישהו נוגע בליבו בצורה אישית או כללית – אז נוצרת מחלוקת.

לשם האילוסטרציה, בימים עברו כשהיו ויכוחים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות על נוסח התפילה, היו אנשים סוטים זה לזה. עכשיו ברוך ה' נהיה שקט בעולם... אחד אומר "ויצמח פורקניה", אחד לא אומר "ויצמח פורקניה", אחד מתחיל ככה ואחד מתחיל ככה, וכולם יושבים בצוותא חדא ואף אחד לא מתרגש. מדרע לא מתרגשים, מפני שלאף אחד לא אכפת. מי שנוגע הדבר הזה בליבו – כועס שאמרו כך

חשמל הקרן

עושים לכם מחיר

מבצע מקפיא בחשמל הקרן

קונים

מקרר SAMSUNG
פלטיום 540 ליטר

RT53K6200S9

רק 3,990 ₪

ומקבלים
מתנה משתלמת
לבחירה

מתנות לבחירה

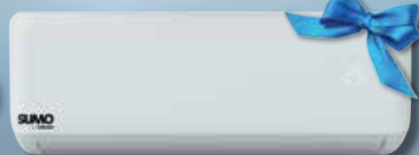
תווי קניה ב'אשר עד'
בשווי 750 ₪

או

מייבש כביסה דוידסון 7 ק"ג
בשווי 990 ₪

או

מזגן 1 כ"ס אינוורטר שירות ואחריות טורנדו
בשווי 1,250 ₪

מוקד הזמנות ארצי: *2757 WWW.KERENBY.CO.IL

סניף ראשי ב"ב
רבי עקיבא 29

ירושלים
מלכי ישראל 53
גאולה, תחיה במקום

ביתר עילית
החווה מלובלין 35

בית שמש
נחל ניצנים 8
(מתחת יש חסד)

אשדוד
הורקמט 5
מקום חדש

חיפה
ברכת משה 29

נתיבות
יוסף סמל 10
(קרסו טרייד)

מודיעין עילית
רבי טרפון 25
חשד

מבית
הר בני ישיבה

או כועס שאמרו אחרת. מי שלא נוגע הדבר בליבו, יכול לקחת את העניין בשלוה גמורה ולבלוע אותו בפשטות – כי הרי מה אכפת לי אם אומרים ככה או אומרים ככה...

הנקודה היא, למרות שהיינו מצפים שהבניין שבא לתקן את חורבן האש יהיה ההיפך של אש, בפועל אנחנו אומרים "באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה". אי אפשר לבנות את הבניין של העתיד מחומרים שאש חדשה תוכל לשרוף אותו, אי אפשר לבנות דבר כזה שאש נוספת תוכל לשרוף אותו ולכלות אותו מן העולם. התרופה לאש איננה מים, התרופה לאש היא אש אחרת.

מהו פתרון אמיתי

אולי דבר אחד שהיה נכון גם בהיסטוריה וגם בהווה, וגם בתוך המציאות הפרטית של בני אדם: כמעט בשום תחום אין אנשים שהם באמת בלתי פגיעים ובאמת לגמרי מחוסנים מפני דברים מסוימים. בדרך כלל, האנשים שנראים כחסונים הם בסך הכול אנשים שיש להם רגישות יותר נמוכה, ואדם שיש לו רגישות יותר נמוכה צריך משהו גדול יותר שיסעיר אותו ויוציא אותו מכליו.

הדברים הגדולים הללו לא מתרחשים הרבה, ולכן האנשים הללו נראים כמכילים ובלתי פגיעים, אבל כאשר סוף-סוף מתרחש משהו גדול – מתברר שאי-הפגיעות הייתה בסך הכול מעטה. יכול להיות שיש הרבה עניינים שלא אכפת לי מהם, ובמובן הזה אני מחוסן מפני השנאה והמחלוקת, אלא שאי אפשר לייצר מצב שבו לעולם לא יהיה משהו שאכפת לי ממנו. במילים אחרות, הפתרון שאנשים כיום סבורים שהוא נקרא "שלווה", שעשוי על ידי זה שמורידים את סף האכפתיות, הוא לא באמת פתרון אמיתי.

הייתי פעם בבית חולים גדול בארה"ב, והיה שם שלט שבקומה פלוגית נמצא בית כנסת. מכיוון שהייתי עדיין בגדר מהלך, אמרתי לעצמי שאמנם אין שם מניין, אבל לפחות אוכל להתפלל בבית כנסת. עליתי לבית הכנסת וראיתי בית כנסת שכל כולו דרכי שלום. היה בו ארון קודש מצד אחד, ואת אותו האיש צלוב מהצד השני, שניהם יושבים יחד אחד ליד השני. מה יכולתי לעשות? יש אנשים שמלאים יותר ממני בשלום ובאהבת הבריות, והם אולי היו מתפללים שם ומרגישים שזו שלמות הנפש. אני הלכתי להתפלל במקום אחר... הרבה פעמים מציעים לתקן את בעיית האש על ידי פתרון של דו-קיום שמבוסס על חוסר אכפתיות, אבל האמת היא שזה לא פותר את הבעיות, זה רק דוחה בעיות מסוימות. הבניין של חוסר האכפתיות הוא בניין של מים וכשאדם בונה בניין של מים, זה לא בניין שמחזיק מעמד, צריך רק אש גדולה יותר כדי לשרוף אותו.

אפשר לראות את הנקודה בהרבה מאוד תחומים. יש שני אופנים שבהם פותרים בעיות. זה נכון גם לגבי שאלות בגמרא, גם לגבי שאלות בפילוסופיה וגם לגבי שאלות בהוויות העולם – פתרון שלם של בעיה נעשה רק כאשר השאלה נפתרת מתוכה. ברגע שאני מנסה לפרק את השאלה ומנסה לשנות את מהותה ולהעמיד אותה בצורה אחרת – אזי יש לה פתרון. אם אני מנסה לפתור בעיה בצורה חיצונית, בצורה כזו ובצורה אחרת – אני אלא דוחה את העניין. פתרון אמיתי לשאלה הוא

פתרון שמפרק אותה כך שהיא לא נשארת בגדר שאלה כלל. באותו אופן, העניין של "באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה" הוא פתרון אמיתי של הבעיה גם של החורבן וגם של החטא. פתרון שנעשה לא על ידי בריחה מהתחום של ההתלהבות וההתלהטות והכניסה הנפשית לדברים, אלא על ידי עשייה של כל אלה בתחום אחר. הסגולה נגד האש הזרה היא אש של קדושה. במסכת יומא, בסוף הפרק הראשון, ישנם כמה מיני אש: יש אש כזו ואש כזו, אש אוכלת אש שותה, והאש של הקב"ה שהיא אש אוכלת אש. יש אש שאוכלת עצים, יש אש שמלכת אבנים, יש אש שאוכלת אש, והאש של הקב"ה היא אש כזו שאוכלת את האנשים האחרות. המשמעות של "באש אתה עתיד לבנותה" היא שידלק משהו אחר, שתידלק אש חדשה שתשרוף את כל מיני האש האחרים.

בתים של אמת

אם אנשים בונים בניינים של יהדות שהם לא בניינים של אש, אז היה חבל לבנות את זה. הבתים האלה כבר עלו באש. הבתים שבונים אותם רק לשם איזשהו דבר, בקור גדול ובמתינות גדולה, ובחוסר עניין רב – הבתים הללו הם לא בתים של אמת. ההצדקה היחידה של המאמצים שלנו היא אם אנחנו בונים בניין של אש. המבחן האמיתי של האדם הוא האם בכל מה שהוא עושה הוא בונה בניין של אש. אם הוא לא יכול לעשות את זה, אז הוא בעצם בונה את הבית שנחרב.

הדיון הזה של "אשו משום חיצו" קשור בדיוק לעניין הזה. כמו שכאשר אני מדליק אש, או כמו שאני יורה בקשת, כל מה שאני עושה אינו אלא הכנה. הדלקתי גפרור קטן, כמה אש תיווצר מזה? זה דבר שיימשך הלאה. כשאני מושך בקשת, אני רק עושה את חצייה של הפעולה, הירייה אחר כך תפגע באיזשהו מקום. ואף על פי כן הנקודה הקובעת היא זה שאני מושך בקשת, הנקודה הקובעת היא בזה שאני מדליק את האש.

זאת אומרת, האדם שמדליק את האש הוא בעצם ממשיך את התקדמות האש הלאה. אם מישוהו נכנס ללמוד, והוא נכנס ללמוד בגדר הזה שהוא מנסה להדליק את האש, אז יכול להיות שזה יקח הרבה מאוד זמן עד שמשהו יתחמם. יש אנשים שזה קורה להם מהר מפני שהם אנשים של קש, זה נדלק מהר בראש חודש אלול וכשמגיע יום כיפור כל האש כבר כבתה... אם מדברים על בריות שאינן של קש ועל אש יותר גדולה ועל עניין יותר רציני וגדול, אז זה לוקח הרבה יותר זמן, והתהליך הרבה יותר איטי וזה עניין של סבלנות. ליורה בקשת, כמו לזה שמדליק את האש, יש אותו דבר: יש נקודה של מאמץ שלא נותנת פירות מיד. אני צריך להמשיך כל זמן שאני עושה את המאמץ שלי ואינני יכול להרפות. זה אשו משום חיצו.

המצב הזה שאני עושה דברים באופן של: "טוב, אפשר ככה ואפשר גם ככה", בשלום ובשלווה, באופן שאני נשאר בשלום עם עצמי, עם הבריות ועם העולם, הכול בסדר, הכול כמנהגו נוהג – צריך לדעת שאותם הבתים כבר נחרבו מזמן. כל בית ישראל נשרף כבר. עכשיו הבניין שיכול להיבנות הוא בניין שנבנה באש, זה הבניין שאנחנו צריכים לבנות.

הייתי צריכה אותך ולא היית שם עבורי

בין פגיעה ישירה באמון ועד לשחיקה יומיומית, כשהיא מבינה שהאמון נגמר והלב שלה כבר לא יכול להיות מושפע מההתנצלויות שלו

אני מרגיש שאני מתנהג טבעי וזה פשוט קורה...." אמר רועי.

"זה מצריך להיות בתודעה ולהתבונן מבחוץ במחשבות שלך, מתי הן הולכות לכיוון של:

- הדברים האלה חשובים יותר מהצרכים של דנה

- דנה תסתדר כבר

- גם ככה אין לי מושג מה לעשות וזה לא יועיל

- קשה לי מדי להתמודד עם זה.

כי המחשבות האלה פותרות אותך מלדאוג לדנה באמת, ואתה מוריד אותה אוטומטית במדרג החשיבות והעדיפויות", הסברתי.

"אז מה? אני צריך ככה להקריב את עצמי? כל זה בשביל לשים את הדאגה לדנה בראש סדרי העדיפויות?" שאל רועי.

"הדאגה לעצמך צריכה להיות ראשונה, כי זה מה שמקנה משמעות לכך שאתה שם את דנה במקום כל כך גבוה ומעניק לה חשיבות.

זה לא שאתה מבטל את עצמך, אלא אתה מייצר 'אני עוצמתי' בעל יכולת בחירה, שמאפשר לך לשים את דנה במקום הראשון בסדרי העדיפויות."

"אז מה אני אמור לעשות אם אני רוצה שדנה תראה עד כמה היא חשובה לי?" שאל רועי.

"קודם פשוט לשאול אותה: איך אני יכול להעניק לך תחושה שאת חשובה? לשאול את עצמך: מה בעל ערך עבור דנה? מה משמח אותה? ואז להעניק לה את זה.

מדובר פה בתהליך ארוך טווח ולא שבוע אחד של מאמץ, כי אמון נבנה כשהמעשים הקטנים חוזרים על עצמם. כשאתה לא רק אומר: אני בוחר בך, אלא אתה מראה ומיישם את זה.

המעשים הקטנים מחיי היום יום שאתה מתמיד בהם הם שיוצרים אמון, ולא הדרמות הגדולות.

אמון לא יחזור כי אמרת את הדבר הנכון, אלא כשבפעם הבאה שהיא תצטרך אותך אתה תהיה שם עבורה."

כל הפרטים שוונו למען שמירת הפרטיות
// בהשראת מרים קליין

את האחריות לחוסר הקשב שהיה לנו. זה מאוד מושך אותנו להסיר אחריות כשאנחנו מופעלים מהכאב העצום הזה שנוצר מאובדן אמון עם אדם קרוב במיוחד, ואנחנו מרגישים חסרי אונים לגבי המצב, עניתי לו.

"אז איך בעצם אני יכול לרפא את האמון שנשבר?" שאל רועי.

"השינוי שצריך להתרחש הוא שינוי מהותי, אתה צריך לשים את דנה בראש סדרי העדיפויות שלך, כי זה הביטוי העוצמתי ביותר של מדרג החשיבות של אנשים עבורנו. אתה לא יכול להגיד לדנה שהיא הכי חשובה לך ובו זמנית להראות שיש לך דברים חשובים יותר.

צריך ממש לשנות את סדר הדברים ולשים את דנה ממש למעלה, וחייב להיות לזה ביטוי מאוד מעשי ומוחשי." "מאיפה מתחילים?" שאל רועי.

"מלקחת אחריות. להודות בזה שלא באמת שמת את דנה ואת כל הקשב אליה במקום הראשון כמו שהיית אומר לה תמיד.

אתה צריך ללמוד לעשות את זה לא מתוך מקום של אשמה אלא מתוך מקום של זיהוי, לקיחת אחריות ובחירה בשינוי."

"כן, אבל מה אם פתאום יש מקרה חירום בעבודה? או אם קבעתי משהו עם חברים?" שאל רועי.

"פה בדיוק נמדדת החשיבות של דנה, באופן שבו אתה בוחר בתוך מצב מורכב כזה. במצבים שבהם יש התנגשויות בין צרכים ורצונות, אלו בדיוק הנקודות שבהן דנה הרגישה שהעדפת משהו אחר על פניה, וכך איבדה את האמון בך.

"אבל איך אני אמור לשים לב לזה?

"אני לא מאמינה לך יותר, רועי. וזה לא רק על השבוע האחרון אלא על כל הפעמים שאכזבת אותי לאורך כל הקשר שלנו", אמרה דנה לרועי.

על הכל? תגידי, את רצינית? את לא רואה שאת הדבר הכי חשוב שיש לי?" אמר לה רועי.

"הכי חשוב? אז איך יכול להיות שאני הכי חשובה ואתה משאיר אותי לבד עם הילדים כאן והולך לכל מיני פגישות בלי לברר בכלל מה מצבך? איך זה יכול להיות שאני הכי חשובה ואתה פוגע בי בלי הפסקה?" שאלה.

"פוגע בלי הפסקה? אולי את רגישה מדי? אולי כל הסיכוכים האלה הם שלך ולא קשורים בכלל למציאות?" ענה לה רועי.

"אתה רציני? אתה מבין מה אתה אומר לי עכשיו?" דנה התחילה לדמוע.

"כשאני הולך לפגישה עסקית זה בשביל הבית שלנו, אם תביני את זה את לא תיפגע", רועי המשיך להחמיר את המצב. "תביני, אני כבר כל כך הרבה זמן מקשיב לכל הכאבים שלה, ומכיל בלי סוף, עד שאי אפשר עוד להכיל את זה וזה פשוט בלתי נסבל", פנה אליי רועי.

"ברור, כי לא באמת היית איתי בכאב שלי", התערבה דנה והגיבה לו.

"זה לא משנה מה אני מנסה לעשות עבורה, היא לא מרוצה - וזה הכי מתסכל שיכול להיות. בהתחלה, כשגם אני האשמתי אותה בכל מה שהיא יצרה בקשר שלנו, היה פיצוץ. כשהאשמתי את עצמי, היו פיצוצים מסוג אחר. מה עוד אפשר לעשות? אני מיואש לגמרי", פנה אליי רועי בשנית, מתעלם ממה שדנה אמרה.

"אני מרגישה שבאמת איבדתי את היכולת שלי להאמין ברועי", דנה פנתה אליי הפעם.

"רועי, תודה רבה", פניתי לרועי.

"על מה?" שאל רועי.

"כל השיחה הזו שהתקיימה ביניכם כרגע הדגימה לנו מה לא לעשות על מנת להחזיר את האמון האבוד בקשר", אמרתי לרועי.

"באמת? למה?" שאל רועי.

"כל הדרכים שאתה משתמש בהן הם אמצעים אלגנטיים להסיר מעלינו

תוסחה

איך עושים את זה?

בכי בבית ברמת גן, תדהמה בבית המחוקקים בירושלים > אם אתה רוצה להנמיך אותי, עדיף שלא תדבר אלי בכלל > חושבים להפוך את התוסחה למקצוע? תחשבו שוב

הנכונה. אם מצופה היה שרבי אריה ינסה להניא את האישה הצעירה מרצונה לעבור הפלה על ידי שישימע באוזניה דברים נלהבים על גודל הזכות שבהבאת ילד יהודי לעולם, וכך בכך יעמיד אותה על מלוא משמעותו וחומרתו של הצעד שברצונה לעשות - **רבי אריה רוח אחרת הייתה עמו, אפקטיבית בהרבה. האכפתיות הכנה, הדמעות והבכי פעלו את פעולתם מבלי שרבי אריה היה צריך לפצות את פיו. באותה שעה לא היה רבי אריה כמוכיח ומטיף בשער, אלא כמו אבא טוב המבקש ומתפלל - "אל הנער הזה התפללתי"...**

כל מי שהתנסה פעם במלאכת התוסחה והרצת המוסר לאחרים, יודע כי זו מלאכה רגישה ומורכבת שיש להצטייד בחכמה רבה, כלים מגוונים וסיעתא דשמיא כדי להצליח בה ואכן להשפיע על אחרים לשנות את דרכם. כבר לפני קרוב לאלפיים שנה העלו בגמרא **ספק לגבי הימצאותו של משהו היודע להוכיח אחרים באופן מיטבי: "תמיחני אם יש בדור הזה [אחד] שיוודע להוכיח". ומסביר רש"י שהספק היה האם יש מי שיוודע להוכיח "דרך כבוד, שלא יהו פניו (של המוכח) משתנים" מבושה וכלימה.**

אין רבים שאוהבים, או אפילו 'כלים', לקבל תוסחה וביקורת. לרוב אנחנו שומעים בביקורת של מאן דהו כלפינו, ניסיון להגדיל את עצמו על חשבון הפשלות שלנו ולבטל אותנו. כשהוא מדבר על הביצוע הרשלני שלנו, אנחנו שומעים בדבריו - "אתה אפס, כלום, נאדה". כשהוא אומר שמניסיונו עדיף שלהבא נפעל אחרת ונעשה כך וכך, אנחנו שומעים - "אתה שלומיאל חסר תקנה, כולך שווה פח"...

כל כך הרבה שותפויות, חברויות ואפילו משפחות קרובות, התפרקו בגלל ביקורת ותוסחה שלא נאמרו נכון והתקבלו עוד גרוע מכך. זה כל כך שכיח, עד שהרבה פעמים

הכיסא והחל להתייפח בככי. האישה הצעירה צמדה מולו חסרת אונים תוך שהיא מנסה להרגיע אותו, אך לשווא.

"כששאלה למבוקשו, הביט בה הרב מבעד לדמעותיו במבט חודר ושתק והיא, שחכמה הייתה, שיערה מיד את סיבת בואו. המחזה בו יהודי בוכה כמו תינוק כשדמעות על לחיו על עונפה של אישה שכלל אינו מכיר, עשה עליה רושם עז. פתאום היה לה ברור שהיא לא תפסיק את ההריון והילד יבוא לעולם, ויהי מה. **"כבוד הרב", אמרה בהחלטיות, "אל תבכה, אני מבטיחה לך - אני אביא אותו לעולם".** כשיצאו הדברים מפיה, קם הרב ממקומו, בירך אותה בכל טוב ויצא מביתה".

בשלב זה עשה הרב רפאל לויך אתנחתא קלה, ואז המשיך ואמר בטון נרגש: "בבריתו של הילד העניקו לו הוריו את השם שמואל. והילד הזה הוא... אתה! שמואל תמיר".

שר המשפטים הוכה בשוק מהסיפור, ולזמן מה נאלם דום. כשנרגע, הצהיר ואמר: "אם הסיפור נכון, אתמוך בחוק בכל ליבי". בנוכחות הרב לויך ויתר חברי המשלחת התקשר לאימו, וכששאל אותה אם הדבר נכון. **האם התחילה לבכות ולנסות להסביר לו: "אתה חייב להבין, אלה היו זמנים אחרים, התקופה הייתה קשה" וכו'...** כששאל אם הרב לויך ביקר אז בביתה והשפיע עליה לחזור בה מכוונתה להפיל, אישרה האם את הדברים ואמרה שאכן כך היה. שר המשפטים קיים את הבטחתו, ו'חוק הפלות' נכנס לספר החוקים של מדינת ישראל.

מלבד גדלות אישיותו, רגישותו ואהבתו של רבי אריה לויך לכל יהודי המשתקפת בסיפור זה, כמו סיפורים רבים אחרים על אודותיו, הוא מלמד לקח חשוב מאין כמוהו באשר לדרך בה נוכל להשפיע על אחרים ולהטות אותם לדרך

בשנת תשל"ח ניטשה במדינת ישראל מערכה ציבורית רחבה בעד ונגד חקיקת החוק למניעת הפלות. הסוגיה הרגישה הוציאה ממצדדי החוק ומתנגדיו הרבה מאוד אמוציות והרוחות סערו. שר המשפטים דאז, שמואל תמיר, היה בין הקולות הבולטים והחריפים ביותר בקרב מתנגדי החוק, ונראה היה כי המאמצים למען חקיקתו יכשלו. אלא שכאשר החוק עלה לדיון על שולחן הממשלה, התברר למרבה ההפתעה ששר המשפטים שינה את דעתו והפך לתומך נלהב של החוק.

האחראי לשינוי הדרמטי בדעתו של שר המשפטים לגבי החוק היה רבי רפאל לויך, בנו של רבי אריה לויך, ומעשה שהיה כך היה: ערב הדיון בממשלה, ביקשו ראשי אגודת ישראל להיפגש עם שר המשפטים כדי לנסות לשכנע אותו להסיר את התנגדותו. **הם הגיעו לביתו, כשהם מלווים ברבי רפאל לויך. צירופו של הרב למשלחת הפוליטית היה אירוע חריג, ונבע מתוך אמונתם כי היכרותו עם השר תמיר, שבעבר היה חבר בארגון האצ"ל ומקורב לרבי אריה לויך, 'אבי האסירים', תסייע בידם להטות את ליבו.**

כשנכנסו חברי המשלחת לבית השר, ביקש רבי רפאל את רשות הדיבור כדי לספר לשר סיפור ששמע מאביו, רבי אריה.

"ברמת גן", פתח הרב בסיפורו, "התגורר זוג צעיר שזה עתה החל את דרכו המשפחתית. תוך זמן קצר רתה האישה למזל טוב, **אלא שההיריון היה למורת רוחה, ומסיבות כלכליות ואישיות היא ביקשה להפסיק את הריונה.** כשנודע הדבר להוריה, ניגשו בבחילות לביתו של הרב אריה לויך וביקשו שידבר על לב בתם ויניא אותה מכך. הרב שראה בדבר הצלת נפשות, הזדרז לנסוע מביתו שבירושלים לרמת גן ונקש על דלת ביתה. כשבעלת הבית פתחה את הדלת, נכנס רבי אריה לסלון, **התיישב על**

איתנו בחומרה ומבינים את הנסיבות שהובילו (או סייעו) לחטא שלו, קל לו להודות בכך שמעורר ולעלות על דרך חדשה. אחרת, הוא רק יתבצר ויתכחש לעצם הפגם שמצאו במעשה שלו. תועלת נוספת היא במיקוד התוכחה בעתיד ובשינוי! כשמשו רבנו מציג בפני ישראל את שפע הזהב שהיה להם כקרקע בה צמח החטא, הוא בעצם נותן להם תמורה אזהרה לגבי העתיד. אם אתם מבקשים שלא לשוב ולמנוע, דעו לשמור על עצמכם בשמירה יתירה כשאתם משופעים כסף, מחזיקים בכוח או בכל דבר אחר שעלול לגרום לקהות מוסרית...

מול תוכחה מלב רגיש ואוהב שכזה, גם לב אבן נמס. האם אנו מסוגלים לנהוג כך? עם הניצוץ של 'משה רבנו הקטן' שנמצא בלב כולנו, כנראה אנחנו יכולים לאהוב כל יהודי - ובעת הצורך גם להוכיח אותו, מתוך אהבה כמוהו. לחיים, לחיים ולברכה.

בעניין של לרדת עלינו ולהקטין אותנו, חלילה וחס. ככה לא נראה משהו שמבקש לקטול את נשוא תוכחתו. ומשכך, הם כרו את אונם לשמוע והקשיבו לדברי משה, גם אם לא היו נעימים עבורם, ברוב קשב.

יתרה מזו: ייתכן ששיא התוכחה של משה היה חטא ישראל בעגל, שניה אחרי ששמעו מפי הגבורה "אנכי" ו"לא יהיה לך"; אף על פי כן, לא זו בלבד שמשו רבנו גם אותו רומז בלבד, אלא הוא גם מסגיר על ישראל ומציג את אחד מגורמי החטא: "ודי זהב". פשוט היה לכם "רוב זהב", יותר מדי זהב - כנרמז במילים "ודי זהב" - ועושרם, כך הסתבר, היה בעוכרם וגרם להם לזיחות וקלות דעת שהובילה לחטא העגל. ומי הוא זה שעומד מאחורי העושר הרב לנחלתם? ריכוזו של עולם, כמוהו... אם כן, כביכול אי אפשר לומר שהאשמה שלהם בלעדית...

באזכור הזהב כזרז לחטא היו שתי תועלות: האחת, כשמקבל התוכחה שומע שלא שופטים

אנשים מזהים דפוס פעולה בעייתי וכדומה אצל אחד מאהוביהם וסבורים (עם יסוד אמיתי לזה) שעצה קטנה שלהם תוכל לעזור לו מאוד, אך מהפחד שמא דבריהם יתקבלו לא נכון ויפגעו באהובם - הם מעדיפים להחריש, וחבל.

בכוחה של ביקורת נכונה - אמר הרבי הרש"ב מלובביץ' - להעמיד את האדם "על הגובה האמיתי". עצה של בעל ניסיון שווה לעתים זהב! אז איך נוכל שלא למנוע טוב מבעליו מחד, ויחד עם זאת לוודא שהתוכחה והעצה שלנו לא תתפרש מצדו כניסיון להקטין אותו וכך תפגע בו, לגמרי שלא בכיוונתנו? הבה נלמד מעט על אמנות התוכחה מתוכחתו של משה רבנו לישראל בערוב ימיו, שהייתה מופת של תוכחה.

מעט לפני הסתלקותו, משה מוכיח את בני ישראל על חטאיהם לאורך נדודיהם במדבר. כשבוחנים את האופן בו הוכיח אותם ואת העיתוי שבחר לכך, אי אפשר שלא להתפעל מהמחשבה הרבה שהקדיש משה כדי לדייק אותם עד כמה שניתן, כך שהתוכחה תשיג את יעודה ותיכנס אל אוזניהם וליבותיהם של עמו וצאן מרעיתו.

סיבות רבות יש למציאות בה התוכחה נופלת על אוזניים ערלות, ולא באמת מצליחה לגעת בלב המוכח ולעצב את התנהגותו. אולי בראש ובראשונה זו התחושה, המוצדקת לעתים, שהמוכיח בסך הכול תופס טרמפ על הכישלון שלנו ומנסה למצב את עצמו באמצעותה מעלינו. מספיק שאנחנו חושדים שזו מטרת התוכחה, ומיד אנחנו מתבצרים במקום שלנו ומגינים בחירוף נפש על מעשינו. זה כבר לא סיפור של תוכחה, ביקורת או עצה, אלא מאבק אגו.

בתבונתו, משה רבנו דאג לנטרל ולו צל חשד שכזה, ובכמה דרכים: ראשית, כשמטרת התוכחה היא להתגדל על חשבון המוכח, המוכיח מטבע הדברים יבחר בניסוח הכי חריף, חד ומושחז, ובוודאי שלא יעשה מאמץ לרכך את תוכחתו. וההיגיון פשוט: הרי ככל שהמוכח יוצא פורע יותר, כושל יותר וקטן יותר, התוכחה תשיג את מטרתה ביתר שאת והמוכיח יבהיר באופן בלתי ניתן לערעור מי כאן על הגובה ומי הרבה יותר נמוך...

אלא שאצל משה רבנו ניכר היה בעליל הניסיון לשמור על כבודם של המוכחים, ואפילו ללמד עליהם זכות ולהבהיר שחטאם היה בנסיבות מקילות: ראשית, הוא רק רמז להם בעדינות על חטאיהם, אבל לא 'קרא לילד בשמו' ולא הציג את מהות חטאיהם 'בשם המפורש'. כך למשל, כשרצה להוכיח אותם על שחודש לאחר יציאתם הניסית ממצרים הם כבר גילו געגוע ל'ימים הטובים' במצרים כשישבו "על סיר הבשר" ואכלו "לחם לשובע", כדבריהם, אל מול הרעב שנגזר עליהם ביציאתם אל המדבר - עשה זאת משה באמירת מילה אחת: "במדבר". כך גם כשביקש לייסר אותם על קטנות האמונה שגילו בזמן בו ניצבו לפני ים סוף "והנה מצרים נוסע אחריהם", אז טענו "המבלי אין קברים במצרים, לקחתנו למות במדבר", הוא רמז זאת באומרו: "מול סוף". הא, ותו לא! בדרך זו ידעו ישראל בבירור: משה לא

בסייעתא דשמיא!

"השיבונו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם"

לראות גאולה

לרפואת הרב שניאור זלמן מרדכי בן שיינא נטעל

יום ראשון 11 ט' באב 5778

15:00-15:15

הרב שניאור קץ

15:15-15:45

הרב אברהם זרביב

15:45-16:15

הרב דודו בן נתן

16:15-16:45

הרב זאביק הראל

16:45-17:15

הרב מאיר קץ

לקניסה לזום סירקו את הברקוד

לקבלת קישור בסמס שלחו הודעה למס' - 0549439912

השיעורים מוקדשים לישועת עמ'י, להשבת החטופים ולרפואת הפצועים.

? האם הגאולה תבוא רק אחרי שנהיה ראויים לה?

הגמרא מביאה מחלוקת בין רבי אליעזר ורבי יהושע האם הגאולה תלויה בתשובה ובצורה חריפה יותר מנוסחת המחלוקת האם המשיח יבוא בדור שכולו זכאי או בדור שכולו חייב - כלומר שאין הדבר מותנה בתשובה. יחד עם זאת מובן מאליו שהתשובה יכולה לזרז את הגאולה.

רוב חכמי ישראל הכריעו שהגאולה אינה תלויה בתנאי מקדים. אך פשוט וברור שבלא תשובה הגאולה אינה שלמה כלל, והפנימיות שלה טרם הופיעה. לכן אנו מצפים שישראל יזכו לתשובה מופלאה שלא הייתה בכל הדורות כולם כמרכיב עיקרי של הגאולה. "ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב".

? האם כל הסבל שלנו הוא באמת "חבלי משיח" או שזו נחמה בדיעבד?

ההנחה שיתכן שהסבל אינו חלק מלידת הטוב השלם העתידי מניחה שיכול להיות "סבל לחינם". חס וחלילה, אסור לחשוב שיש אפשרות כזו - שאבינו אב הרחמן ינהיג אותנו בדרך שיש בה צער שלא כדי להוליד ממנו תיקון עליון שלבסוף נשמח בו.

הרבי מלובביץ' אמר שמאז ילדותו נחקק בקרבו ששליחותו היא לפרסם בעולם שאנו עתידים להגיע לזמן שבו נודה לה' על כל הכאבים בגלל הטוב העליון שבא על ידם. והדבר מתבטא היטב בפסוק: "אודך ה' כי אנפת בי, ישוב אפך ותנחמני".

כל הצער נועד רק כדי להוליד מתוכו טובה גדולה, וכשנראה לבסוף איך דווקא הצער הוליד את הטובה, נודה לה' תודה נפלאה גם עליו.

? למה אנחנו צריכים להתאבל על החורבן כשיש לנו כיום מדינה ועצמאות?

כשאישה וילדיה מגורשים מביתם ועוברים ייסורים קשים, מתגוללים ברחובות ונפגעים, ולימים זוכים לשוב הביתה, ואפילו משפצים אותו עד שהוא יפה עוד יותר מקודם, אך האישה אינה יכולה לפגוש את בעלה והילדים אינם פוגשים את אביהם - אין טעם לשאול למה הם מצטערים. העיקר חסר מן הבית.

הלב של ארץ ישראל ושל שיבתנו הביתה הוא מקום המקדש והשראת השכינה שבתוכו. אנחנו מתקדמים ובונים, אבל כל עוד הלב חסר, עומק האבלות אינו מתפוגג, חוץ מן הידיעה המנחמת ש"הנה זה עומד אחר כותלנו, משגיח מן החלונות, מציץ מן החרכים". וכל ההתקרבות מלמדת על העתיד שבעזרת השם אנו צועדים לקראתו - שיבה אל הלב ואל אבא.

קרוב אליך

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה • karovel.co.il

לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

בס"ד

חדש
במכון
המקדש!

והחזינה
עיינינו

כשנצא את המקדש
נפאסי

לפרטים והזמנות
סרקו את הברקוד

מזמינים אתכם לגעת
בלב ירושלים

הרובע היהודי ירושלים
ימים א'-ה' 9:30-16:00 | ו' 9:00-12:00

חוויה
מעוררת
השראה!

תערוכה מיוחדת
וייחודית שלא
נראתה כמותה!
שחזור מרהיב של
כלי המקדש ובגדי
הכהונה,
לראשונה - מיצגים
חדשים שיקחו
אתכם ממש
אל תוך חוויית
המקדש.

מתאים למשפחה ולקבוצות
מלאי הכרטיסים מוגבל